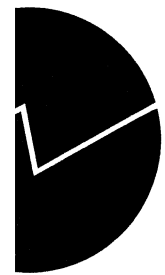

Ole Rognstad

**SSBs forslag til landbrukstelling
1999**

Notater

Innhold

Forord.....	4
1. Konklusjoner	5
2. «Landbrukstelling» (Notat ORO 18. desember 1996)	6

Vedlegg	
A. Brev til statistikkbrukerne	25
B. Forsendelsesliste.....	33
C. Liste over statistikkbrukere med svar.....	35
D. Innkomne svar fra sentrale statistikkbrukere.....	37

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater.....	65
---	-----------

Forord

Høsten 1996 gjennomførte Seksjon for primærnæringsstatistikk en undersøkelse blant aktuelle statistikkbrukere for å kartlegge behovet for ei fullstendig landbrukstelling i 1999 eller 2000. Det er tidligere gjennomført fullstendige jord- eller landbrukstillinger med 10 års mellomrom, siste gang i 1989.

Synspunktene fra statistikkbrukerne sammen med SSBs vurderinger av mulighetene for å utnytte administrative datakilder i stedet for egen datainnsamling, dannet grunnlaget for et notat til Finansdepartementet med forslag om å gjennomføre ei ny fullstendig telling i 1999.

Denne publikasjonen inneholder SSBs forslag gitt i notatet «Landbrukstelling» (ORo 18. desember 1996). Videre er forsendelsesliste, liste over statistikkbrukere med svar og svar fra sentrale brukere tatt med som vedlegg.

Konklusjoner

Statistisk sentralbyrås konklusjoner er:

1. Fullstendige periodiske tellinger er en viktig del av SSBs landbruksstatistikk. Landbruksstatistikken er i sin tur en del av et samlet statistisk system og inngår som grunnlag for andre statistikker, f.eks. nasjonalregnskapet.
2. Det er EØS-forpliktelser på området strukturstatistikk for jordbruket. Ei fullstendig telling vil dekke kravet om en basisundersøkelse i 1999/2000. Revidert rådsforordning for området ventes vedtatt i desember 1996. (Rådsforordningen er vedtatt i form av Council Regulation (EC) No. 2467/96 of 17 December 1996 amending Regulation (EEC) No. 571/88 on the organization of Community surveys on the structure of agricultural holdings.)
3. SSB forutsetter at Landbruksregisteret kan brukes som adresseregister for ei fullstendig telling og som registergrunnlag for utvalgstillinger etter 1999.
4. SSB foreslår at det arbeides videre med sikte på å gjennomføre ei fullstendig telling for jordbruket, omfattende enheter med minst 5 dekar jordbruksareal i drift.
5. Ei telling av driftsenheter i jordbruket kan som hovedregel gjennomføres uten bruk av tellere.
6. SSB foreslår også telling av enheter med ervervsmessig hagebruk i form av et tilleggsskjema. Det vil være nødvendig med bruk av tellere eller annen oppfølging av disse enhetene.
7. Reine skogenheter utelates i tellinga. Data for skogbruket baseres på administrative kilder og utvalgstillinger.
8. Ei telling som beskrevet over, er beregnet å koste 20,0 millioner kroner for årene 1996-2001. Det er da regnet med at selve tellinga finner sted i 1999, noe som vil være en fordel for brukerne. Tellinga er anslått til å kreve 41 årsverk i SSB.

Landbrukstelling

1. Sammendrag og konklusjon

De 10-årlige fullstendige tellingene utgjør sammen med utvalgstillinger og administrative data grunnlaget for SSBs landbruksstatistikk. Landbruksstatistikken inngår i sin tur som grunnlag for andre av SSBs statistikker, f.eks. nasjonalregnskapet (via Budsjettnemnda for jordbruket) og miljørelatert statistikk. Ei telling kan også gi supplerende data til et igangsatt forskningsprogram om inntekts- og levekår for jordbruksbefolkningen.

Formålet med ei telling er å skaffe statistikk om ressurs- og produksjonsgrunnlag, driftsmessige, miljømessige og økonomiske forhold for jordbruksnæringa. Ei telling vil også dekke EØS-krav om strukturstatistikk.

Tellinga sammen med administrative datakilder skal gi et samlet datagrunnlag for norsk jordbruk. Jordbruket er under betydelig omstilling i retning av mer markedsorientering, men samtidig er næringa fortsatt underlagt politisk styring og et omfattende system med offentlige virkemidler og overføringer. Det satses også betydelige midler på å etablere ny næringsvirksomhet i distriktene med basis i jordbruksnæringa. Data om jordbruket er sentrale i et miljø- og forurensningsmessig perspektiv, og næringa disponerer store arealressurser som er interessante i mange sammenhenger. Samlet sett tilsier dette et stort behov for statistikk.

Kravene ifølge EØS-avtalen er hjemlet i Rådsforordning (EØF) nr. 571/88. Forordningen gjelder for perioden 1988-1997, men er under revisjon med sikte på forlengelse for en ny 10-årsperiode. Det vil da bli en basisundersøkelse (fullstendig telling) i 1999/2000 og tre etterfølgende undersøkelser (utvalgstillinger) i 2003, 2005 og 2007. Også flere østeuropeiske land planlegger undersøkelser i tråd med EUs bestemmelser.

EUs strukturundersøkelser skal som hovedregel omfatte enheter med minst 10 dekar jordbruksareal i drift. Variabler som inngår er i stor grad de samme som er sentrale i vår nasjonale statistikk, f.eks. eie- og leieforhold, arealbruk, husdyrhold og arbeidskraft.

At de framtidige EØS-krav ikke er vedtatt, bør foreløpig ikke bety noe for den videre planlegging. Eurostat har oversendt utkast til revidert forordning til Rådet med sikte på godkjenning i desember 1996.

SSB har gjennomført en brukerundersøkelse om behovet for fullstendig landbrukstelling. I alt 68 potensielle statistikkbrukere ble forespurt, av disse svarte 39.

Resultatene fra brukerundersøkelsen viser at de fleste viktige brukerne mener det er behov for telling. Det framkom ikke sterke krav om å ha med enheter med *kun* eid jordbruksareal i tellinga. Brukerundersøkelsen viser ellers at behovet for telling er vesentlig større for driftsenheter i jordbruket enn for skogbruksenheter. Da det dertil er relativt mange reine skogeiendommer, og ettersom ei kombinert jord- og skogbrukstelling vanskelig kan gjennomføres uten vesentlig bruk av tellere, blir telling for skogenheter kostbar i forhold til utbyttet. SSB foreslår derfor også reine skogeiendommer utelatt i tellinga.

En del data for skogbruket vil kunne skaffes fra andre kilder - nøkkelopplysninger om eiendommer og eiere fra Landbruksregisteret og opplysninger om avvirkning og skogkultur fra administrative kilder. Annen statistikk må skaffes via utvalgstillinger.

SSB foreslår at det arbeides videre med planer om ei fullstendig telling i jordbruket, fortrinnsvis i 1999. Ei telling av driftsenheter i jordbruket kan som hovedregel gjennomføres uten bruk av tellere. Vi foreslår også telling av enheter med ervervsmessig hagebruk. Det vil være nødvendig med oppfølging av tellere for disse enhetene. For øvrig må landbruksetaten bistå ved tellingsarbeidet på lignende måte som de gjør ved de årlige utvalgstillingene.

Tellinga skal i utgangspunktet dekke databehov som ikke kan skaffes fra administrative kilder. Første trinn i den videre planleggingen blir derfor en endelig avklaring av hvilke administrative kilder som kan nyttes. Dette arbeidet må utføres i løpet av 1997.

Resultatene fra brukerundersøkelsen gjør det vanskelig å forsvare ei heving av minstegrensen for oppgaveplikt til 20 dekar jordbruksareal i drift. Brukerne ønsker enten uendret grense, dvs. 5 dekar, eller en økning til 10 dekar. 10 dekar blir foreslått av mange fordi det er dagens nedre grense for produksjonstillegg i jordbruket.

SSB mener 10 dekar ikke bør velges. Alternativet gir liten reduksjon i antall oppgavepliktige enheter, og dermed marginal innsparing. Samtidig blir det ulemper med sammenlignbarheten med tidligere tellinger. Vi mener det ikke bør legges vesentlig vekt på dagens arealgrense for produksjonstillegg. Denne grensen kan endres brått gjennom endringer i regelverket. Vi går derfor inn for at arealgrensen for oppgaveplikt settes til 5 dekar jordbruksareal i drift. Det må videre fastsettes tilleggsbetingelser som fanger opp ervervsmessig hagebruk og husdyrhold.

Med de forutsetninger som er nevnt over anslås antall oppgavepliktige enheter til ca. 75 000, av disse vil ca. 6 000 drive ervervsmessig hagebruk.

SSB forutsetter at Landbruksregisteret blir av tilfredsstillende kvalitet innen 1999. Dersom skogeiendommer droppes i tellinga, må det satses ekstra på å oppdatere arealopplysninger for denne gruppen for å gjøre registeret tjenlig som basis for utvalgstillinger. Uansett omfanget av ei telling, vil det være en stor fordel å kunne nytte tellingsopplysninger til kontroll og om mulig oppdatering av registeret.

Kostnader fordelt på årene 1996-2001

For ei telling avgrenset til driftsenheter med minst 5 dekar jordbruksareal, uten regulær bruk av tellere, men med bistand fra landbrukskontorene til datainnsamling, er kostnadene beregnet til 19,0 millioner kroner. I tillegg kommer utgifter til tellere for enheter med ervervsmessig hagebruk, anslått til 0,7 millioner kroner, og 0,3 millioner kroner til tellere i spesielle tilfeller. Til sammen utgjør dette 20,0 millioner kroner og 41 årsverk.

Kostnadmessig utgjør en reduksjon av minstegrensen fra 20 til 5 dekar ca. 1 million kroner. Kostnaden ved å ta med enheter mellom 5 og 10 dekar i tellinga er ubetydelig.

2. Formål

De 10-årlege fullstendige tellingene utgjør sammen med utvalgstellingar og administrative data grunnlaget for SSBs landbruksstatistikk. Landbruksstatistikken inngår i sin tur i andre av SSBs statistikker, f.eks. nasjonalregnskapet (via Budsjettnemnda for jordbruket) og miljørelatert statistikk.

Formålet med ei telling er å skaffe til veie data om ressurs- og produksjonsgrunnlag, driftsmessige, miljømessige og økonomiske forhold innen jordbruksnæringa, herunder også dekke EØS-krav om strukturstatistikk (Rådsforordning (EØF) nr. 571/88).

Tellinga sammen med utnyttelse av administrative data, skal gi et samlet datagrunnlag for norsk jordbruk på nasjonalt og regionalt nivå. Jordbruket er for tida under betydelig omstilling i retning av mer markedsorientering. Samtidig er næringa fortsatt underlagt politisk styring og med et omfattende system av offentlige virkemidler og overføringer. Selv om jordbrukets betydning for verdiskaping og sysselsetting på nasjonalt nivå er relativt liten, har næringa fortsatt stor betydning i mange distrikter. Det satses også betydelige midler på å etablere ny næringsvirksomhet med basis i jordbruksnæringa («bygdeutvikling»).

Data fra ei telling er viktig ved utarbeiding av jordbrukets totalregnskap, som inngår i SSBs nasjonalregnskap. For nasjonalregnskapsformål er det vidare behov for regionale data til fylkesfordelt regnskap, samt data om tilleggsproduksjoner av typen gårdsturisme og næringsmessig utnytting av jakt- og fiskeretter.

Under ledelse av Forskningsrådet er det satt i gang et forskningsprogram om inntekts- og levekår for jordbruksbefolkningen. Programmet skal pågå til og med 2001, og ei telling kan gi supplerende data til dette programmet.

Data om jordbruk er sentrale i et miljø- og forurensningsmessig perspektiv. Næringa disponerer store arealressurser som er interessante i mange sammenhenger. Jordbruket representerer en betydelig forurensningskilde gjennom bruk av husdyr- og handelsgjødsel, plantevernmidler og ved jorderosjon. Beregning av forurensning fra jordbruket bygger på opplysninger om driftsomfang og driftsformer. Jordbruksstatistikk inngår også ved utarbeiding av næringsstoffbalanser. Miljø- og forurensningsrelaterte beregninger utføres i dag både i SSB, f.eks. Resultatkontroll jordbruket, og i andre institusjoner. Det er ofte ønskelig å knytte slike beregninger til regionalt nivå, f.eks. et vassdrag.

Samlet sett tilsier dette at det vil være et stort behov for statistikk på regionalt nivå som viser struktur og utvikling i næringa.

Skogbruksnæringa er ikke regulert på samme måte som jordbruket, men næringa er generelt i fokus i forbindelse med arealbruk og driftsformer. For mange jordbrukere er gårdsskogbruket et viktig bidrag til inntekt og sysselsetting.

3. Generelt om landbruksstatistikken

I denne omgang er det ikke foretatt en generell kartlegging av landbruksstatistikken, men lagt vekt på behovet for ei fullstendig telling.

Tilbakemeldinger fra brukerne i annen sammenheng tyder på at dagens landbruksstatistikk, som bygger på fullstendige tellinger med 10 års mellomrom, årlige utvalgstillinger og utnytting av tilgjengelige administrative datakilder, dekker de viktigste behovene. Med unntak for hagebruket er det ingen opplagte mangler i dagens statistikk, men det framkommer nesten til enhver tid behov for spesiell statistikk som ikke finnes.

Statistikk over produksjonsgrunnlaget i hagebruket er mangelfull. Den siste tellinga var i 1989, og endringene i næringa skjer så raskt at dette datagrunnlaget er foreldet. Ellers har vi mottatt signaler om at miljørelatert statistikk i vid forstand vil bli viktig i framtida. Også sysselsettingsstatistikk er et prioritert område hvor det er ønsket om mer og bedre data.

Vi vurderer kvaliteten av eksisterende landbruksstatistikk som jevnt over bra på de fleste områder. For totalregnskapet for skogbruket er deler av datagrunnlaget usikkert. Det er også visse kvalitetsproblemer knyttet til statistikken over grovfôravlinger.

Mange brukere etterspør statistikk på kommune- eller annet regionalt nivå og/eller for spesielle grupper av enheter. Slike behov kan ikke dekkes gjennom utvalgstillinger.

Ved planlegging av framtidig landbruksstatistikk må det tas i betraktning at utvalgstillinger gradvis har blitt og vil forsette å bli mindre og mindre egnet til å belyse mange variabler. Årsaken er et synkende antall aktive enheter og at gjenværende enheter spesialiserer seg med hensyn til hovedproduksjon.

4. Generelt om datakilder

Det er ei løpende målsetting å skaffe informasjon fra administrative datakilder til erstatning for egen datainnsamling. Utnyttelse av administrative datakilder avhenger bl.a. av at enhetene er entydig definert og har entydig identifikasjonsnummer. Innen landbruket tas nå definisjoner og hovednummer fra Landbruksregisteret i bruk på stadig flere områder.

En gjennomgang viser imidlertid at det innen mange aktuelle emneområder pr. i dag ikke er egnede administrative kilder og at det innen 1999 neppe vil skje vesentlige endringer. Hittil har det vist seg vanskelig å få gjennomslag for endringer av administrative kilder av hensyn til statistikk. I forbindelse med EØS-tilpassingen foreslo vi visse justeringer av skjemaet for Søknad om produksjonstillegg, men fikk bare gjennomslag for én endring.

Innen noen områder kan administrative kilder gi en viss basisinformasjon og kanskje for en del enheter brukes til kontroll av opplysninger samlet inn ved telling. En del administrative kilder må vurderes grundigere før det kan gis et endelig svar på anvendelsesområde. Aktuelle variabler med henvisning til om opplysninger kan skaffes fra administrative kilder eller må samles inn via telling er omtalt i kapittel 5.

Administrative datakilder innen landbruket som helt eller delvis kan erstatte telling er:

- Produksjonstillegg i jordbruket
- Virkesdatabase for skogavgift og måleplikt
- Skogavgiftsregnskapet
- Leveranseregisteret for slakt
- Kornleveranser

5. Brukerundersøkelse om behov for telling

SSB henvendte seg i brev form til i alt 68 institusjoner/organisasjoner med forespørsel om behov for en fullstendig landbrukstelling i 1999/2000.

I utgangspunktet vurderte vi følgende tema som aktuelle i ei telling:

Tema som ikke dekkes på en tilfredsstillende måte av administrative datakilder:

- Arealer som tilhører eiendommene (jf. spesifisering i tidligere tellinger), nydyrking, teigblanding
- Sysselsetting på eiendommen/driftsenheten, sysselsetting utenom eiendommen/driftsenheten for bruker og ektefelle
- Landbruksutdanning for bruker og ektefelle
- Investeringer i driftsbygninger, maskiner, redskaper mv.
- Traktorer, maskiner og annet teknisk utstyr (antall, alder, kapasitet o.l.), vanningsanlegg
- Driftsbygninger (alder, størrelse, utnyttelse, gjødsellager mv.)
- Driftspraksis (jordarbeiding, gjødsling, sprøyting)
- Utnyttelse av jakt- og fiskeressurser på eiendommene
- Gårdsturisme, andre «nye» næringer
- Driftsteknikk i skogbruket, avvirkning utenom tømmer til salg

Tema som dekkes av administrative datakilder, men hvor datakilden pr. i dag ikke dekker hele populasjonen og/eller har andre kvalitetsmessige svakheter:

- Bruken av jordbruksarealet i drift
- Jordleie
- Husdyrhold
- Driftsplan for skogen
- Avvirkning av tømmer for salg
- Skogkultur
- Skogsveier

Datakilde for disse temaene må vurderes nærmere i den videre planleggingen.

Følgende tema dekkes i dag av administrative datakilder av tilfredsstillende kvalitet:

- Alder, kjønn, ekteskapeleg status, bostedskommune for eier/bruker
- Inntekts- og formuesdata basert på opplysninger fra skatteligningen, trygdeytelser mv.
- Høyeste utdanning for bruker og ektefelle
- Komproduksjon
- Produksjon av kjøtt

Vi mottok 39 svar på brukerundersøkelsen. Vel 2/3 (27 av 39) av de som svarte mener det er behov for telling i tillegg til administrative datakilder og utvalgstillinger. 6 av svarerne er usikre på behovet eller har ikke svart direkte på spørsmålet. Ytterligere 6 av de som svarte sier mer eller mindre klart at de ikke har behov for telling. For disse dekkes databehovet av administrative datakilder og utvalgstillinger, eller de har ikke konkrete behov for statistikk.

De som går inn for telling begrunner dette med behov for data som ikke kan skaffes fra administrative kilder og at det er svært viktig å få statistikk som omfatter hele populasjonen. Tidsserier med sammenlignbare tall blir også av mange sett på som viktig. Noen brukere reiser tvil om kvaliteten av enkelte administrative kilder, og det blir advart mot å gjøre seg avhengig av administrative kilder, som brått kan endres. Mulighetene for å kvalitetskontrollere administrative datakilder og utvalgstillinger blir også nevnt.

Samtidig peker mange på at det er viktig å samordne ei telling med administrative datakilder, slik at den i størst mulig grad bare omfatter innsamling av data som ikke kan skaffes på annen måte.

Behovet for telling i jordbruket synes større enn i skogbruket. Flere brukere understreker imidlertid behovet for ei kombinert jord- og skogbrukstelling.

Viktige brukere, som støtter ei kombinert jord- og skogbrukstelling, er Miljøverndepartementet (MD), Statens forurensningstilsyn (SFT), Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF), Norges Bondelag, Norges Skogeierforbund, Norsk institutt for skogforskning, Norges landbrukshøgskole, Senter for bygdeforskning og Landbrukssamvirkets Felleskontor. 13 fylkesmenn (landbruksavdelinger) har uttalt seg. Av disse går 10 inn for kombinert telling, to mener tellinga kan begrenses til jordbruket og én ser ikke behov for telling.

Landbruksdepartementet (LD) støtter ei telling avgrenset til driftsenheter i jordbruket. Departementet har ikke tatt endelig stilling til om det er behov for telling for rene skogeiendommer.

Landbrukets Prisentral og Norsk Gartnerforbund går sterkt inn for telling, men deres behov er særlig knyttet til hagebruksnæringa.

Brukerundersøkelsen viser at resultatene fra ei telling først og fremst vil dekke behov i løpende forvaltning på nasjonalt og regionalt nivå, men også institusjoner som driver forsknings- og utredningsarbeid innen landbruk og nærliggende felter, støtter telling.

NILF (Budsjettnemnda for jordbruket) har behov for et omfattende statistikkgrunnlag i forbindelse med jordbruksoppjøret. Det er behov for strukturstatistikk for den enkelte produksjon og statistikk som viser produksjonsmåte og regional produksjons- og ressursfordeling. NILF utarbeider totalregnskapet for jordbruket, som inngår i nasjonalregnskapet. Både LD, Norges Bondelag og i noen grad Norges Skogeierforbund har ellers behov for statistikk i tilknytning til gjennomføring av næringspolitikken.

Flere peker på at regional landbruksstatistikk er viktig for å kartlegge utviklingen i distriktene generelt, og for å vurdere effekten av satsingen på ny næringsutvikling med basis i landbruket.

For LD er statistikk over eiendomsstruktur og jordleie viktig med bakgrunn i gjennomførte og planlagte endringer av lovverk på området (jordloven og konsesjonsloven).

Blant annet MD, SFT og Bondelaget peker på behov for arealstatistikk og variabler tilknyttet arealer. Landbruket disponerer en stor del av de privateide arealene i Norge. Arealene er en viktig faktor for landbrukets betydning, både muligheter og problemer, i miljømessig sammenheng. Det er også knyttet betydelig interesse fra allmennheten til arealene som eies/disponeres av landbruket, f.eks. tilgang til jakt, fiske og annet friluftsliv.

6. Avgrensning av populasjonen

6.1. Avgrensning ved tidligere tellinger

Enheter som innen én kommune, fylte en eller flere av følgende betingelser var oppgavepliktige ved Landbrukstellinga 1989 (LT89):

1. Eide minst 5 dekar jordbruksareal
2. Eide minst 25 dekar produktivt skogareal
3. Dreiv minst 5 dekar jordbruksareal

I tillegg var det fastsatt betingelser for å fange opp enheter med ervervsmessig hagebruk og husdyrhold, som ikke fylte noen av betingelsene 1-3.

Hovedbetingelsene 1-3 var de samme ved Landbrukstellinga 1979. Ved de separate jordbrukstellingene før 1979 gjaldt betingelse 3, mens de separate skogbrukstellingene før 1979 hadde minstegrense ved 25 dekar skog- og skogreisingsareal.

Et tilfredsstillende registergrunnlag for utvalgstillinger forutsetter ajourførte opplysninger om både eid jordbruksareal, eid produktivt skogareal og jordbruksareal i drift. Enheter med kun eid jordbruksareal representerer ingen aktivitet av betydning. *Årsaken til at de må inngå i utvalgstillingene er at de er potensielle driftsenheter i jordbruket, og det viser seg at mange bare er midlertidig ute av drift.* Dersom Landbruksregisteret dekker disse enhetene og ellers er godt nok som grunnlag for utvalgstillinger, kan eie av jordbruksareal droppes som betingelse for oppgaveplikt til tellinga.

6.2. Omfang i 1999

De minste enhetene har over lang tid hatt en synkende andel av ressursgrunnlag og produksjon, og andelen er i dag svært liten. Det er derfor naturlig å vurdere en heving av de nedre grensene for oppgaveplikt. SSB foreslo i notat av 29.04.96 og i brev til brukerne å sløyfe oppgaveplikten for eid jordbruksareal. Oppgaveplikten for eid produktivt skogareal og jordbruksareal i drift ble foreslått hevet til henholdsvis 100 dekar og 20 dekar.

Basert på data fra LT89 viser tabell 1 antall oppgavepliktige enheter, jordbruksareal i eie, produktivt skogareal og jordbruksareal i drift ved alternative hovedbetingelser for oppgaveplikt:

Tabell 1. Antall oppgavepliktige enheter, jordbruksareal i eie, produktivt skogareal og jordbruksareal i drift ved alternative hovedbetingelser for oppgaveplikt. 1989

Hovedbetingelser (minstegrenser)			Antall enheter		Eid jordbruksareal		Produktivt skogareal		Jordbruksareal i drift	
Eid jord	Eid skog	Jord i drift	1000 stk.	I pst av LT89	Mill. dekar	I pst av LT89	Mill. dekar	I pst av LT89	Mill. dekar	I pst av LT89
5	25	5	190,1	100,0	10,83	100,0	70,36	100,0	9,93	100,0
10	100	10	175,9	92,5	10,75	99,3	70,00	99,5	9,91	99,8
20	100	5	161,2	84,8	10,54	97,3	69,70	99,1	9,92	99,9
20	100	20	152,5	80,2	10,45	96,5	69,56	98,9	9,82	98,9
-	25	5	158,0	83,1	10,01	92,5	70,23	99,8	9,92	99,9
-	100	5	137,3	72,2	9,51	87,8	69,11	98,2	9,92	99,9
-	100	10	134,0	70,5	9,47	87,4	69,06	98,2	9,90	99,6
-	100	20	127,1	66,9	9,36	86,4	68,94	98,0	9,80	98,7
-	-	5	99,4	52,3	7,96	73,5	34,52	49,1	9,91	99,8
-	-	10	95,1	50,0	7,88	72,8	33,94	48,2	9,88	99,5
-	-	20	85,8	45,1	7,70	71,1	32,69	46,5	9,75	98,2

Andelen av produksjonen som foregår på de minste enhetene er ytterligere redusert etter 1989. Utvalgstillinga for landbruket 1996 (foreløpige tall) viser i alt 81 600 driftsenheter med minst 5 dekar jordbruksareal, 1 500 av disse hadde 5-9 dekar jordbruksareal og 4 900 hadde 10-19 dekar jordbruksareal. Jordbruksarealet på disse enhetene utgjør bare henholdsvis 0,1 og 0,7 prosent av totalarealet.

Om lag halvparten av de som svarte på brukerundersøkelsen uttalte seg om populasjonsavgrensingen. Synspunktene sprikte en del.

Fire brukere er eksplisitt negative til å droppe oppgaveplikten for eid jordbruksareal. Disse peker blant annet på at kunnskap om et økende antall passive jordeiere i framtida kan bli viktig både for politikk, forvaltning og forskning. Vi vil likevel opprettholde vårt forslag om å sløyfe oppgaveplikt for eie av jordbruksareal.

Få brukere støtter vårt forslag til ny minstegrense for jordbruksareal i drift. En del brukere ønsker minstegrensen uendret. Dette begrunnes særlig med betydningen av sammenlignbare tidsserier, men også med behov for opplysninger for de minste enhetene uavhengig av tidsserieaspektet.

De fleste foreslår minstegrensen hevet til 10 dekar. For noen er dette et kompromiss mellom 5 dekar og 20 dekar. Ellers blir det pekt på at 10 dekar er grense for Søknad om produksjonstillegg og at 10 dekar er nedre grense for odelsjord. 10 dekar er også veiledende for hva som regnes som landbrukseiendom etter konsesjonsloven.

Blant brukere som går inn for 10 dekar jordbruksareal i drift som minstegrense er LD, NILF og Bondelaget.

Brugerundersøkelsen gjør det vanskelig å forsvare en økning av nedre grense for jordbruksareal i drift til 20 dekar. Samtidig mener SSB at det ikke bør legges vesentlig vekt på at nedre grense for Søknad om produksjonstillegg er 10 dekar. Denne grensen kan endres brått gjennom endringer i regelverket for produksjonstillegg, og er heller ikke i dag absolutt. Regler om bunnfradrag i produksjonstillegget gjør at driftsenheter med ensidig kornproduksjon på et areal opptil 27 dekar ikke får utbetalt tilskudd og dermed ikke har noe igjen for å søke.

Vi går derfor inn for å beholde dagens minstegrense på 5 dekar. Dette vil dekke alle behov på jordbrukssida. Som tidligere nevnt utgjør antall driftsenheter i jordbruket med mellom 5 og 10 dekar jordbruksareal ca. 1 500 i 1996. Tallet vil synke ytterligere innen 1999 og kanskje utgjøre ca. 1 000 enheter.

Kostnadmessig utgjør en reduksjon av minstegrensen fra 20 til 5 dekar ca. 1 million kroner. Kostnaden ved å ta med enhetene mellom 5 og 10 dekar i tellinga er marginal.

For skogbruket er synet på populasjonsavgrensingen noe mer sprikende enn for jordbruket, men viktigere er, som før nevnt, at det ikke er entydige ønsker om telling.

Som omtalt i vårt notat av 29.04.96 og seinere i dette notatet, mener vi at ei telling av reine skogeierdommer vil kreve betydelig bruk av tellere, noe som er kostbart. Vi kan derfor tenke oss å droppe reine skogeierdommer i tellinga. Dette vil redusere omfanget av tellinga med 50 - 55 000 enheter.

Data om skogbruket må da skaffes fra andre kilder. Nøkkelopplysninger om eiendommer og eiere kan hentes fra Landbruksregisteret. Andre administrative kilder som er aktuelle er Virkesdatabasen for skogavgift og måleplikt (VSOP) og Skogavgiftsregnskapet. Pr. i dag er det en viss usikkerhet

angående kvaliteten på begge kildene, men SSB tar sikte på å bruke VSOP-basen som kilde for årlig avvirkningsstatistikk fra og med 1996. Tilrettelegging av Skogavgiftsregnskapet for statistikkproduksjon er kommet kortere. Øvrige statistikkbehov må dekkes via utvalgstillinger.

I tillegg til betingelsene nevnt over, må det fastsettes betingelser som fanger opp alle enheter med ervervsmessig hagebruk og husdyrhold.

7. Krav ifølge EØS-avtalen

Kravene i følge EØS-avtalen er hjemlet i Rådsforordning (EØF) nr. 571/88 av 29. februar 1988 «Om organisering av Fellesskapets undersøkelser om gårdsbruksstrukturen mellom 1988 og 1997». Forordningen er under revisjon med sikte på forlengelse for en ny 10-årsperiode. Fra Eurostat er det opplyst at den er oversendt Rådet med sikte på godkjenning i desember 1996.

At forordningen ennå ikke er godkjent av Rådet bør foreløpig ikke ha betydning for planleggingen av ei telling i Norge. Andre land som også planlegger telling i 1999, er i samme situasjon. I Eurostat, arbeidsgruppa for strukturstatistikk, er det bred enighet om å gjennomføre en basisundersøkelse (fullstendig telling) i 1999/2000 og tre etterfølgende undersøkelser (utvalgstillinger) i 2003, 2005 og 2007. Også flere østeuropeiske land planlegger å gjennomføre undersøkelser i tråd med EUs bestemmelser.

Avgrensning av populasjonen i kommende 10-årsperiode foreslås uendret, dvs. undersøkelsene skal som hovedregel omfatte enheter med minst 10 dekar jordbruksareal i drift. Høyere grense kan velges, men maksimalt 1 prosent av totalproduksjonen kan utelates.

Nærmere detaljer, blant annet liste over variabler som skal inngå i tellinga, er ikke fastsatt ennå og trenger ikke å foreligge før tidlig i 1998. Innledende drøftinger tyder ikke på at tema og omfang vil bli vesentlig endret sammenlignet med nåværende forordning. Forordningen omfatter variabler innen områdene:

- Brukerforhold, landbruksutdanning for bruker
- Eid/leid jordbruksareal, antall teiger
- Bruken av jordbruksarealet, areal som kan vannes
- Skogbevokst areal, sum «annet» areal
- Husdyr, lagerkapasitet for husdyrgjødsel
- Traktorer og annet teknisk utstyr
- Arbeidskraft og arbeidstid

Vi regner med at en betydelig del av utvalgstillingene i 2003, 2005 og 2007 må brukes til EØS-relevante spørsmål. Dette reduserer mulighetene for å dekke innenlandske behov gjennom utvalgstillinger. Følgen av dette kan bli behov for å ta med flere variabler i den fullstendige tellinga. Et alternativ med hyppigere og/eller mer omfattende utvalgstillinger vil gi økt oppgavebyrde for berørte oppgavegivere.

Det er i dag visse definisjonsforskjeller mellom variablene i vår løpende areal- og husdyrstatistikk, basert på Søknad om produksjonstillegg i jordbruket, og variablene i EU's liste. Det må vurderes nærmere hvordan dette skal behandles ved tellinga i 1999.

8. Skjemaomfang og -typer

Skjemaomfanget vil avhenge av det endelige antall variabler som må dekkes gjennom telling. Første trinn i dette arbeidet blir å avklare hvilke administrative kilder som kan nyttes i stedet for datainnsamling via skjema. Andre begrensende faktorer er oppgavebyrde og ressurstilgang. Vi regner fire A4-sider som maksimalt omfang for et hovedskjema.

Ved tellinga i 1989 var det egne tilleggsskjema for ervervsmessig hagebruk og pelsdyrhold. I tillegg har det vært gjennomført separate hagebrukstelling mellom de 10-årige jordbruks-/landbruks-tellingene. Det var på tale med en mellomliggende hagebrukstelling i 1994 eller 1995, men det ble ikke bevilget midler.

Som tidligere omtalt er statistikken over produksjonsgrunnlaget i hagebruket foreldet, og det er sterke ønsker fra de viktigste brukerne om ei ny telling. SSB går derfor inn for at det gjennomføres ei hagebrukstelling i tilknytning til den ordinære tellinga. Ei slik telling vil omfatte ca. 6 000 enheter. 92-93 prosent av disse enhetene vil også ha minst 5 dekar jordbruksareal i drift.

Bruken av resultatene for pelsdyrhold har vært beskjeden, og det er bare Norges Pelsdyrslag som eksplisitt ønsker ny telling. Vi mener eget skjema for pelsdyrhold kan sløyfes i ei kommende telling.

Ved jordbrukstellingene før 1979 var alle enheter med nyttevekster og/eller husdyr oppgavepliktige. Ved Landbrukstellinga 1979 ble det holdt ei utvalgstilling for småhagene. Da telling av småhager ble sløyfet i 1989, ble det reist krav om at det burde gjennomføres ei egen småhagetelling senere. Spørsmålet har imidlertid ikke kommet på dagsorden igjen, og vi har ikke registrert brukerkrav om ei slik telling i 1999.

9. Datainnsamling

Ved alle tidligere tellinger, unntatt i 1989, har datainnsamlingen vært ledet av kommunale organ (jordstyre, skogråd). I 1989 var landbruksadministrasjonen på kommunenivå statlig, og ansvaret ble da tillagt LD gjennom de lokale landbrukskontorene. De lokale landbrukskontorene er nå tilbakeført til kommunene.

Før 1989 utbetalte SSB en fast tellingsgodtgjørelse pr. skjema. I 1989 fikk LD en ekstra bevilgning til tellingsarbeid direkte over sitt budsjett. I tillegg ble det forutsatt at landbruksetaten på kommunenivå hadde kapasitet til å utføre en del tellingsarbeid innenfor ordinært budsjett.

Statistisk sentralbyrå gjennomfører i dag to årlige utvalgstillinger innen landbruk, Utvalgstilling for landbruket og Avlingsstatistikk for jordbruksvekster. Begge tellingene gjennomføres etter noenlunde samme opplegg. Utvalgstilling for landbruket er den mest omfattende og bestod i basisåret 1989 av ca. 22 000 enheter med minst 5 dekar jordbruksareal i drift og/eller minst 25 dekar produktivt skogareal, samt ca. 2 000 eiendommer med kun eid jordbruksareal («nullbruk»). Det benyttes et skjema på to A4-sider, som sendes ut postalt til oppgavegiverne for egenutfylling. Skjemaet skal returneres via landbrukskontoret, og kontoret foretar purring og bistår ellers ved innhenting av tilleggsinformasjon. Landbrukskontorene skal også ajourføre registeropplysninger for «nullbruka» og sørge for at eventuelle enheter som er kommet i drift igjen fyller ut skjema. Erfaringene med Utvalgstilling for landbruket viser at det er et betydelig behov for puringer og innhenting av tilleggsinformasjon.

Egenutfylling medfører at skjemaet må gjøres mer luftig enn tidligere tellingsskjemaer, og med et gitt antall sider vil det bli plass til færre spørsmål enn tidligere. Egenutfylling kan også føre til at viktige spørsmål må sløyfes fordi de blir for vanskelige.

I vårt notat av 29.04.96 konkluderte vi med at det ikke er forsvarlig å gjennomføre ei kombinert jord- og skogbrukstelling uten vesentlig bruk av tellere til datainnsamling.

SSB har vurdert spørsmålet på nytt. Basert på våre erfaringer fra tidligere fullstendige tellinger og årlige utvalgstillinger finner vi det for risikabelt å satse på direkte innsamling pr. post for alle enheter dersom tellinga også skal omfatte reine skogeiendommer. Vi opprettholder derfor vårt standpunkt om at ei telling av dette omfanget må gjennomføres med vesentlig bruk av tellere til datainnsamling.

Ei telling begrenset til kun driftsenheter i jordbruket bør kunne gjennomføres uten regulær bruk av tellere, men med bistand fra landbrukskontorene.

Et tilleggs-skjema for hagebruk er ut fra tidligere erfaringer krevende å fylle ut, og hagebruks-produksjonen er konsentrert til visse områder. Dette tilsier at det vil være behov for ekstrainsats fra landbrukskontoret og/eller bruk av tellere.

Landbrukskontorenes arbeid med de årlige utvalgstillingene skjer nå etter «henstilling» fra LD om å utføre dette arbeidet i samsvar med tidligere praksis og uten særskilt godtgjøring. LD kan pålegge den lokale landbruksetaten oppgaver i forbindelse med ei telling. Dersom departementets pålagte oppgaver øker nevneverdig, vil det (sannsynligvis) utløse krav om økonomisk kompensasjon. I et tellingsår vil landbrukskontorene ikke ha arbeid med Utvalgstilling for landbruket («Junitellinga»).

Ei fullstendig jordbrukstelling vil omfatte anslagsvis tre ganger så mange enheter som den årlige «Junitellinga», og det regnes med at landbrukskontorene trenger noe ekstra ressurser til generell bistand, samt at noen enheter trenger oppfølging av tellere.

10. Dataregistrering

Teknisk sett er det i dag mulig med optisk lesing av et tellingsskjema. Men SSBs erfaring er at dette er en lite effektiv overføringsmetode for store skjemaer som oppgavegiverne selv skal fylle ut for hånd. I kostnadsanslaget tas det derfor utgangspunkt i det SSB regner med vil være den mest effektive metoden - manuell dataregistrering.

11. Registergrunnlag

Tidligere har etablering av register som grunnlag for årlige utvalgstillinger i jord- og skogbruk vært et viktig formål med de fullstendige tellingene.

I 1991 ble det etablert et løpende ajourført register over enheter i landbruket, Landbruksregisteret, i regi av LD. SSB var en av pådriverne for etablering av registeret. Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (NIJOS) er tillagt ansvaret for den daglige drifta av Landbruksregisteret. Formålet med registeret er samordning og effektivisering av registerhold innen landbruket, som grunnlag for utnyttelse av tilgjengelige data for administrasjon, statistikk, utredning og analyse.

Etter vår vurdering bør Landbruksregisteret i framtida være det offisielle registeret for enheter i landbruket som SSB bruker som grunnlag for utvalgstillinger og annen datainnsamling. En del av planleggingen av ei telling blir derfor å kartlegge kvaliteten av registeret, vurdere muligheter for å bedre kvaliteten og, i samarbeid med LD og NIJOS, gjøre registeret best mulig innen tellinga holdes.

Arbeidet med kvalitetsheving av Landbruksregisteret bør ha et siktemål utover 1999. Et landbruksregister av permanent god kvalitet vil gi fleksibilitet mht. trekking av utvalg og vil kunne brukes løpende som grunnlag ved kobling og utnyttelse av administrative datakilder.

Andre registre synes lite aktuelle som basisregister ved ei telling. Ved tellingene i 1979 og 1989 ble Produsentregisteret brukt som hjelpemiddel. Dette registeret er nå samordnet med Landbruksregisteret. GAB-registeret dekker i prinsippet alle matrikulerte landbrukseiendommer, men vil ikke gi annen relevant basisinformasjon enn den som allerede er tilgjengelig via Landbruksregisteret. Andre registre som omfatter alle enheter innen aktuelle populasjoner, finnes ikke. Enhetsregisteret dekker i dag bare de landbruksenhetene som inngår i Merverdiavgiftsmanntallet og/eller Arbeidsgiverregisteret.

11.1. Nærmere om Landbruksregisteret

Registeret er organisert som en base med tre hovedtyper av enheter:

- Landbrukseiendom
- Driftsenhet i jordbruket
- Person (inkl. juridisk person) som er eier, bruker og/eller har annen tilknytning til landbrukseiendom/driftsenhet

Fra og med 1996 inngår i tillegg til enhetene nevnt over, en *grunneiendomstabell* i basen. Tabellen inneholder alle grunneiendommer i en kommune, som eies av person som er eier av landbrukseiendom i vedkommende kommune.

Følgende opplysninger er med for hovedenhetene i registeret:

Landbrukseiendom	Driftsenhet i jordbruket	Person
<ul style="list-style-type: none"> • Hovednummer (kommunenr., gårdsnr., bruksnr. og festenr.) • Navn • Jordbruksareal • Produktivt skogareal • Annet areal • Koordinater (mangler for ubebygde eiendommer) 	<ul style="list-style-type: none"> • Hovednummer • Løpenummer • Jordbruksareal i drift (inkl. leid jord) 	<ul style="list-style-type: none"> • Fødselsnummer • Navn • Adresse • Persontype (identisk med eierkategori i LT89) • Tilknytning til landbrukseiendom som eier/bruker

Landbruksregisteret oppdateres løpende via administrative rutiner i landbruksetatene (kommune- og fylkesnivå) og Produsentregisteret, månedlig fra GAB-registeret og to ganger pr. år fra DSF.

11.1.1. Definisjoner

Landbrukseiendom: I all hovedsak er det samsvar mellom definisjon av landbrukseiendom i Landbruksregisteret og i SSBs landbruksstatistikk. Følgende unntak gjelder:

- Sameie mellom to eller flere eiendommer blir ikke registrert som egen enhet i Landbruksregisteret, men inngår som en del av de eiendommer som har del i sameiet.
- Eiendommer uten offisielt matrikelnummer (gårdsnr./bruksnr.) inngår ikke i Landbruksregisteret.

Den første kategorien har liten betydning og ble i LT89-registeret sammen med andre eierkategorier i «Sameie, husbruksskog og sams skog». Vi kan endre vår definisjon uten at det oppstår nevneverdige ulemper.

Den andre kategorien kan omfatte blant annet stats- og bygdeallmenninger, og disse er av betydning i skogbrukssammenheng. Ifølge NIJOS er mange allmenninger etterhvert tildelt matrikelnummer og deretter lagt inn i registeret. Da dette uansett gjelder få enheter, er det overkommelig å oppdatere registeret fullstendig innen 1999.

Driftsenhet i jordbruket: Det er én betydelig forskjell i definisjonen. I Landbruksregisteret omfatter driftsenheten alt som blir drevet sammen som én enhet, uansett om arealet ligger i én eller flere kommuner. I SSBs jordbruksstatistikk er driftsenheten avgrenset til areal (aktivitet) innen én kommune. For øvrig er definisjonen av driftsenhet i Landbruksregisteret knyttet til retningslinjene for Søknad om produksjonstillegg i jordbruket, og kan dermed bli endret uten at det tas statistiske hensyn. SSB bør i forbindelse med tellinga i 1999 foreta en vurdering av sin avgrensning av driftsenhet.

Person: Det er ikke avvik av praktisk betydning. Landbruksregisteret tillater registrering av flere personer tilknyttet én landbrukseiendom/driftsenhet, men én av personene skal kodes som referanseperson.

11.1.2. Kvalitet

Sammenligning av statistikk fra Landbruksregisteret (oktober 1996), LT89 og Utvalgstelling for landbruket 1996, foreløpige tall (UT96) viser følgende:

Landbrukseiendommer i alt: Landbruksregisteret inneholder 197 400 eiendommer mot 183 100 i LT89. Pga. mangelfulle arealopplysninger, kan Landbruksregisteret inneholde eiendommer med mindre areal enn minstegrensene for oppgaveplikt i LT89. *Nordland og Troms har færre eiendommer i Landbruksregisteret enn i LT89, hhv. 5 og 8 prosent.* Dette kan skyldes at disse to fylkene har relativt mange små eiendommer med marginal drift, som ikke fanges opp gjennom oppdateringsrutinene for Landbruksregisteret. *I alle øvrige fylker er det registrert flest eiendommer i Landbruksregisteret.* Det kan ikke utelukkes at ajourholdsrutinene rundt Landbruksregisteret har «avslørt» en del landbrukseiendommer som skulle vært med i LT89.

Driftsenheter i jordbruket: Landbruksregisterets rutine for ajourhold av opplysninger om jordbruksdrift på enheter som ikke søker produksjonstillegg i jordbruket er forholdsvis usikker og omfatter ikke arealopplysninger. Betydningen av slike driftsenheter er i dag beskjedent. Pr. oktober 1996 hadde Landbruksregisteret 84 300 driftsenheter (med aktivitet), mot 81 600 driftsenheter pr. juni 1996 ifølge UT96 (foreløpige tall). *Fem fylker har et lavere antall driftsenheter i Landbruksregisteret enn i Utvalgstillinga, i to av fylkene er avviket ca. 10 prosent.*

Foruten dekningsgrad er kvaliteten på opplysningene i registeret av avgjørende betydning. *Landbruksregisteret har mangelfulle opplysninger for skogareal.* På landsbasis var det 86 200 eiendommer med minst 25 dekar produktivt skogareal i Landbruksregisteret, mot 125 500 i LT89. Dekningsgraden i de enkelte fylker varierer fra 8 (Finnmark) til 99 prosent.

Kvaliteten på ajourholdet av personopplysningene i Landbruksregisteret er hittil ikke systematisk undersøkt, men testkjøringer gir ikke grunn til spesiell bekymring. Helt sentralt her er at alle landbrukseiendommer/driftsenheter har en referanseperson og at denne opplysningen er ajourholdt.

For å kartlegge avvikene bedre, er det nødvendig med koblinger på individnivå mellom Landbruksregisteret og våre tellinger. Dette vil bli gjort i et eget prosjekt i løpet av første kvartal 1997.

11.2. Bruk av Landbruksregisteret i tellinga

Landbruksregisteret er tenkt brukt som adresseregister (preutfyllingsgrunnlag) for den fullstendige tellinga og som registergrunnlag for trekking av utvalg til utvalgstillinger etter 1999.

I vårt notat av 29.04.96 sies det at dersom kvaliteten på Landbruksregisteret ikke kan bedres tilstrekkelig innen 1999, må selve tellinga brukes til å etablere et registergrunnlag for utvalgstillinger.

Fram til 1999 vil kvaliteten av Landbruksregisteret bli forbedret. Arbeidet med dette vil i stor grad utføres uavhengig av ei telling, og den årlige belastningen for NIJOS, fylkesmennene (landbruksavdelingen) og de lokale landbrukskontorene bør ikke bli større enn at arbeidet kan utføres innenfor ordinære budsjett. Eksempler på kvalitetsfremmende arbeid som pågår eller er planlagt:

- Kontroll på eiendomsnivå av opplysninger om leid jordbruksareal ifølge Søknad om produksjonstillegg, mot arealopplysninger i Landbruksregisteret.
- Det er planer om å nytte opplysninger fra Skogavgiftsregnskapet til å gruppere eiendommer uten oppgitt skogareal etter størrelse.
- Opplysninger om eid areal ajourføres fra nye kommunevise jordregistre. NB. Hele landet dekkes ikke av et jordregister av tilfredsstillende kvalitet.

- Muligens vil opplysninger om eid produktivt skogareal bli ajourført fra driftsplaner i skogbruket. Rutinen vil ikke dekke hele landet.

Vi har vurdert kvaliteten av Landbruksregisteret på nytt, blant annet gjennom en del testkjøringer, og vi mener at registeret blir godt nok til vår bruk i 1999/2000. Det vil imidlertid være ønskelig å bruke ei telling til å ajourføre registeret før det brukes til trekking av utvalg.

12. Stillingsramme og kostnader

Stillingsramme og kostnader bygger på at Landbruksregisteret blir godt nok som adresseregister og registergrunnlag for utvalgstillinger.

Ut fra drøftingene foran i notatet, spesielt kapittel 5 Brukerundersøkelse om behov for telling og kapittel 6 Avgrensning av populasjonen, går SSB inn for at det gjennomføres ei telling avgrenset til driftsenheter med minst 5 dekar jordbruksareal. Vi foreslår også telling for enheter med ervervsmessig hagebruk.

Metode for datainnsamling er drøftet i kapittel 9. Ved alle tidligere fullstendige tellinger er det nyttet tellere, og datainnsamlingen har vært ledet av landbruksetaten på kommunenivå. Dette er en innsamlingsmetode som har gitt tellinger av god kvalitet, men metoden er kostbar. Vi mener ei telling som omfatter både skogeiendommer og driftsenheter, ikke kan gjennomføres på en forsvarlig måte uten vesentlig bruk av tellere til datainnsamling. Telling av driftsenheter i jordbruket kan som hovedregel gjennomføres uten bruk av tellere. For telling i hagebruket vil det være nødvendig med oppfølging av tellere. For øvrig må landbrukskontorene bistå i tellingsarbeidet på lignende måte som de gjør ved den årlige utvalgstillinga for landbruket.

Antall driftsenheter i jordbruket med minst 5 dekar jordbruksareal er 81 600 i 1996 (foreløpige tall). Vi forventer en videre nedgang fram til 1999, og antall oppgavepliktige anslås til ca. 75 000 enheter. De fleste oppgavegiverne vil være vant med utfylling av landbruksrelaterte skjema, f.eks. Søknad om produksjonstillegg i jordbruket én eller to ganger pr. år, og de har regelmessig kontakt med landbrukskontoret. Eventuell hjelp fra landbrukskontoret med skjemautfylling vil derfor trolig være tilstrekkelig. Det bør også være mulig å få til en viss samordning av datainnsamlingen med Søknad om produksjonstillegg, forutsatt at denne ordningen eksisterer i om lag samme omfang i 1999 som i dag. Landbrukskontorene må muligens samle inn opplysninger fra noen «spesielle» driftsenheter.

Som tidligere nevnt anslås enheter med ervervsmessig hagebruk til ca. 6 000. Vel 90 prosent av disse enhetene vil også ha minst 5 dekar jordbruksareal i drift.

Budsjettanslag og bemanningsplan framgår av tabellene 2 og 3. Bemanningen er totalt sett uendret i forhold til anslaget i vårt notat av 29.04.96 (kapittel 9.1). Budsjettanslaget er økt med 1 million kroner. Dette gjelder 700 000 kroner til datainnsamling ved ei hagebrukstelling og 300 000 kroner til datainnsamling for «spesielle» driftsenheter i jordbruket. Budsjettet dekker kostnader i SSB til planlegging, innsamling, bearbeiding og publisering.

Tabell 2. Budsjettforslag. 1 000 kroner. Oppgaveplikt; 5 dekar jordbruksareal i drift og hagebrukstelling

	I alt	År					
		1996	1997	1998	1999	2000	2001
I alt	20 023	488	534	2 682	7 689	5 684	2 946
Lønn m.m., arbeidsgiveravgift	10 645	287	314	1 578	3 390	3 343	1 733
Varer og tjenester	7 452	201	220	1 105	2 373	2 340	1 213
Drift o.l.	1 927				1 927		

Tabell 3. Forslag til bemanningsplan. Oppgaveplikt; 5 dekar jordbruksareal i drift og hagebrukstelling

	I alt	År					
		1996	1997	1998	1999	2000	2001
I alt	41,25	1	1	5,75	13,5	13,5	6,5

SSB konkluderte før brukerundersøkelsen med at det var behov for ei kombinert jord- og skogbrukstelling med vesentlig bruk av tellere, avgrenset til enheter med minst 20 dekar jordbruksareal i drift og/eller minst 100 dekar eid produktivt skogareal. Budsjettanslag og bemanningsplan for dette alternativet var henholdsvis 33,5 millioner kroner og 51 årsverk. Telling av ervervsmessig hagebruk var da ikke inkludert.

Osterveien 23
Pb. 1260
N-2201 Kongsvinger
Tel. +47-62 88 50 00
Fax +47-62 88 50 30

Postgiro/ Postal account:
0801 5053004
Bankgiro/ Bank account:
3200 01 32450

Oslo, 27.08.96
Deres ref.: , Vår ref.: 96/2133-01/ORo
Saksbehandler: Ole Rognstad

Landbrukstelling

Statistisk sentralbyrå har startet forberedende arbeid med en ny fullstendig landbrukstelling. Det er tidligere gjennomført fullstendige jordbruks- eller landbrukstillinger med 10 års mellomrom, siste gang i 1989. En eventuell ny telling planlegges gjennomført i 1999 eller 2000.

Formålet med dette brevet er å kartlegge behovet for en fullstendig telling hos aktuelle statistikkbrukere.

Tema og datakilder

Siden forrige telling er det etablert et løpende ajourholdt landbruksregister. Registeret dekker pr. definisjon i hovedsak de samme enheter som inngår i SSBs landbruksstatistikk. SSB regner med at Landbruksregisteret i framtida vil bli av så god kvalitet at det kan brukes som trekkegrunnlag for utvalgstillinger og som koblingsnøkkel mellom ulike administrative datakilder innen landbruket. En fullstendig telling kan brukes til å bedre kvaliteten av Landbruksregisteret.

Det er en prioritert oppgave i Statistisk sentralbyrå å skaffe data fra administrative datakilder til erstatning for egen datainnsamling. Ut fra en foreløpig vurdering tror vi ikke det er mulig å dekke alle viktige databehov på denne måten.

Det primære formålet med en telling blir å skaffe data som sammen med utnytting av administrative datakilder gir et samlet datagrunnlag for norsk landbruk med hensyn til struktur, ressurser, produksjonsgrunnlag og produksjonsmåter. Tellingene skal vise situasjonen på tellingstidspunktet og sammen med tidligere tellinger vise utviklingen over tid på sentrale felter. Datagrunnlaget skal dekke innenlandske behov og forpliktelser Norge har i henhold til EØS-avtalen.

En fullstendig telling skal dekke felter hvor det er viktig med data for mindre grupper av bruk, f.eks. data for små geografiske områder eller for spesialiserte produksjoner. Emner som kan belyses mer summarisk, f.eks. med statistikk på landsbasis, kan ofte dekkes av utvalgstillinger, noe som krever mindre ressurser.

Et annet viktig formål med en fullstendig telling er å få data for mange variable knyttet til samme tidspunkt. Ved analyser er dette ofte svært nyttig.

Vi vurderer foreløpig følgende tema som aktuelle i en fullstendig telling:

Tema som ikke dekkes på en tilfredsstillende måte av administrative datakilder:

- Arealer som tilhører eiendommene (spesifisering som i tidligere tellinger), nydyrking, teigblanding
- Sysselsetting på eiendommen/-driftsenheten, sysselsetting utenom eiendommen/-driftsenheten for bruker og ektefelle
- Landbruksutdanning for bruker og ektefelle
- Investeringer i driftsbygninger, maskiner og redskaper
- Traktorer, maskiner og annet teknisk utstyr (antall, alder, kapasitet ol.), vanningsanlegg
- Driftsbygninger (alder, størrelse, utnyttelse, gjødsellager mm.)
- Driftspraksis (jordarbeiding, gjødsling, sprøyting)
- Utnyttelse av jakt- og fiskeressurser på eiendommene
- Gårdsturisme, andre «nye» næringer
- Driftsteknikk i skogbruket, avvirkning utenom tømmer til salg

Tema som dekkes av administrative datakilder, men hvor datakilden pr. i dag ikke dekker hele populasjonen og/eller har andre kvalitetsmessige svakheter:

- Bruken av jordbruksarealet i drift
- Jordleie
- Husdyrhold
- Driftsplan for skogen
- Avvirkning av tømmer for salg
- Skogkultur
- Skogsveier

Datakilde for disse temaene må vurderes nærmere i den videre planleggingen.

Følgende tema dekkes i dag av administrative datakilder av tilfredsstillende kvalitet:

- Alder, kjønn, ekteskapelig status, bostedskommune for eier/bruker
- Inntekts- og formuesdata basert på opplysninger fra skatteligningen, trygdeytelser mm.
- Høyeste utdanning for bruker og ektefelle
- Kornproduksjon
- Produksjon av kjøtt

Ved tellingen i 1989 ble det benyttet et hovedskjema på 4 A4-sider. For enheter med ervervsmessig hagebruk og pelsdyrhold var det egne tilleggsskjema. I den kommende tellingen legger SSB foreløpig til grunn et hovedskjema på maksimalt 4 A4-sider og, avhengig av behovene som framkommer, vil et tilleggsskjema for ervervsmessig hagebruk bli vurdert.

Avgrensning av populasjonen

Ved de to foregående fullstendige landbrukstellingene var minstegrensene for oppgaveplikt henholdsvis 5 dekar eid jordbruksareal, 25 dekar produktivt skogareal og 5 dekar jordbruksareal i drift. I tillegg var det betingelser for å fange opp enheter med ervervsmessig hagebruk og husdyrhold som ikke fylte de foran nevnte betingelser.

Statistisk sentralbyrå går inn for at oppgaveplikten i en kommende telling droppes for eiendommer med kun eid jordbruksareal. I tidligere tellinger har et viktig formål med å ha med disse enhetene vært at de var potensielle driftsenheter i jordbruket og dermed måtte inngå i opplegget for utvalgstillinger. Dette behovet forutsetter vi i framtida dekket gjennom Landbruksregisteret. Bortfallet vil medføre at en mister mulighetene for å gi totalstatistikk på samme måte som tidligere innen enkelte felter, f.eks. opplysninger om jordbruksarealet er bortleid eller ute av drift, samlet bygningsmasse og maskinpark på landbrukseiendommer mv.

De minste enhetene har over lang tid hatt en synkende andel av ressursgrunnlag og produksjon, og andelen er i dag svært liten. Vi mener derfor at oppgaveplikten for produktivt skogareal og jordbruksareal i drift kan heves til henholdsvis 100 dekar og 20 dekar. Tilleggsbetingelser for ervervsmessig hagebruk og husdyrhold beholdes.

Prinsipalt går Statistisk sentralbyrå inn for å gjennomføre en kombinert jord- og skogbrukstelling, jf. 1979- og 1989-tellingene. Telling av et slikt omfang krever etter vår vurdering betydelig bruk av tellere og bistand fra landbrukskontorene ved datainnsamlingen, og blir følgelig kostbar. Kostnadene er foreløpig anslått til vel 30 mill. kroner.

Dersom bruk av tellere og nødvendig bistand fra landbrukskontorene ikke er mulig av ressursmessige grunner, går SSB inn for at tellingen avgrenses til driftsenheter i jordbruket, jf. jordbrukstellingene før 1979. Kostnadene for en slik telling er foreløpig anslått til noe under 20 mill. kroner. Totalstatistikk for skogbruket må da baseres på andre kilder.

Videre arbeid

Det er ikke fattet vedtak om å holde en ny fullstendig telling. Dersom synspunktene fra brukerne tilsier at det bør holdes telling, vil SSB fremme forslag om fullstendig telling overfor Finansdepartementet. Departementet vil eventuelt fremme forslag til Stortinget, som fatter endelig vedtak.

Det er av meget stor betydning for det videre arbeidet å få begrunna synspunkter på behovet for en fullstendig telling, m.a. hvilke tema som bør belyses og hvilke informasjonsbehov eller forskningsbehov disse skal imøtekomme. Videre er det av interesse å få synspunkter på tellingstidspunktet og avgrensning av populasjonen. Kommentarer bør gis til temaene som er foreslått i dette brevet, sammen med forslag til eventuelle andre tema som De mener bør belyses.

Av hensyn til det videre arbeidet må vi be om svar innen 30. september d.å.

Vennlig hilsen

Svein Longva

Vedlegg: Hovedskjema Landbrukstelling 1989

Etter stortingsvedtak av 20. desember 1988 og i medhold av lov av 25. april 1907, skal dette skjemaet fylles ut av alle som er oppgavepliktige til landbrukstelingen. Skjema

Dersom De mener at De ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi oppgave, kan De klage over pålegget innen 3 dager.

Klageretten gjelder ikke spørsmålet om oppgaveplikten er rimelig eller nødvendig.

Oppgavene er undergitt taushetsplikt. De vil bli nyttet bare til å utarbeide statistikk og vil bli oppbevart og eventuelt tilintetgjort på en betryggende måte.

Brukets (eiendommens) navn		G.nr.	B.nr.	Produsentnr. (uten skråstrek)		Kommune					
Personlig(e) oppgavegiver(e) (Ektepar/samboere gir oppbegges navn)	Etternavn		Fornavn		Fødselsnr. ¹⁾						
	Mann		Kvinne								
Upersonlig oppgavegiver	Navn										
Oppgavegivers adresse				Postnr.	Poststed						
A. GENERELLE OPPLYSNINGER. Oppgavegivere som ikke er eiere fyller ikke ut post 001 og 002 (se veiledningen)				C. EKTESKAPELIG STATUS, OPPGAVEENHETEN SOM LEVEL SYSSELSETTING PÅ OPPGAVEENHETEN, ARBEID OG INNTE UTENOM OPPGAVEENHETEN OG FAGUTDANNING. (Hvem skal gi oppgave, se veiledningen. Har oppgaveenheten 2 person oppgavegivere (dvs. ektepar/samboere), gjelder spørsmåla begge o gavegiverne.)							
001 Eiergruppe: (Sett kryss)	5	☐ Aksjeselskap		OPPGAVEGIVER(NE)S EKTESKAPELIGE STATUS Kryss av for ekteskapeleg status pr. 1. juni 1989.							
1 ☐ Enkeltperson (se veiledningen)	6	☐ Kommune (også fylkeskommune)		Ugift Gift eller samboende Før gift							
2 ☐ Dødsbo	7	☐ Bygdeallmenning		016	1	2	3				
3 ☐ Sameie, husbruksskog og samskog	8	☐ Statsallmenning		INNTEKT FRA OPPGAVEENHETEN							
4 ☐ Interessentskap, andelslag, institusjon, stiftelse o.l.	9	☐ Opplysn. vesenets Fond og annen statseiendom		Her menes den nettoinntekt oppgavegiver(ne) har av jord, skog, husdyr mv og som det gis oppgave over på dette skjema og ev. tilleggsskjema. Kryss av for hvor stor del av nettoinntekta til oppgavegiver(ne) som kommer fra oppgaveenheten:							
Når fikk oppgavegiver(ne) eiendomsrett til eiendommen (hovedbølet)	002	År		017	0	0,1-9,9	10-49,9	50-89,9	90 og over		
Bor oppgavegiver(ne) på bruket/eiendommen	003	Ja Nei		1	2	3	4	5			
Eier oppgavegiver(ne) eiendom som kommer med i tellingen i andre kommuner	004	Ja Nei		ANTALL PERSONER SOM ARBEIDET PÅ OPPGAVEENHETEN Før opp antall personer, 15 år og eldre, etter arbeidstid på oppgaveenheten siste 12 måneder.							
Hvis ja i post 004, hvilke kommuner: (Det skal gis oppgave på skjema 1 til hver enkelt kommune)	005	Skriv ikke her		0-99 timer 100-499 timer 500-999 timer 1000-1499 timer 1500 timer og mer							
B. AREALER SOM OPPGAVEGIVER EIER. (Arealer bortlesta for minst 20 år skal ikke tas med)				Andre familie-medlemmer (15 år og eldre)		Menn		Kvinner			
Jordbruksareal i alt	006	Dekar		Menn		018	019	020	021	022	
Av dette leid bort pr. 01.06.89	007			Kvinner		023	024	025	026	027	
Av det øvrige ute av drift i 1989	008			Menn		028	029	030	031	032	
Produktiv barskog	009			Kvinner		032	033	034	035	036	
Produktiv lauvskog	010			Menn		036	037	038	039	040	
Myr under grensa for produktiv skog (ikke tatt med i postene ovenfor)	011			Kvinner		040	041	042	043	044	
Annen mark, inkl. fjell i dagen, under grensa for produktiv skog (ikke tatt med i postene ovenfor)	012			ARBEID UTENOM OPPGAVEENHETEN							
Skogbevakst areal over grensa for produktiv skog	013			Hvis oppgavegiver(ne) i løpet av de siste 12 måneder har hatt inntektsgivende arbeid utenom oppgaveenheten, før opp antall arbeidstimer.							
Areal over grensa for produktiv skog utenom jordbruksareal og skogbevakst areal (snaufjell, myr mv.)	014			Som fast eller midlertidig ansatt		Som selvstendig næringsdrivende					
Eiendommens totale landareal (Sum postene 006 og 009-014)	015			Helårsarbeid		Tilfeldig-/sesongarbeid		Helårsarbeid		Tilfeldig-/sesongarbeid	
				Mann, timer		044	045	046	047		
				Kvinne, timer		048	049	050	051		

¹⁾ Det skal oppgis fødselsnummer for en oppgavegiver.

INNTÉKT UTENOM OPPGAVEENHETEN						Antall			
Hvis oppgavegiver(ne) har inntekt utenom oppgaveenheten, kryss av for den næring utenom oppgaveenheten som gir størst nettoinntekt for den enkelte.				Rammestyrt lunnetraktorer		113			
Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	052	1	Mann ☐ Kvinne ☐	Rammestyrt lastetraktorer	Under 100 hk DIN	114			
Industri, bergverksdrift og oljeutvinning	053	1	Mann ☐ Kvinne ☐		100 hk DIN og over	115			
Bygge- og anleggsvirksomhet	054	1	Mann ☐ Kvinne ☐	Vinsj for 4-hjuls traktor	Entromla	116			
Varehandel, hotell- og restaurantdrift	055	1	Mann ☐ Kvinne ☐		Flertromla	117			
Transport, lagring, post og telekommunikasjon	056	1	Mann ☐ Kvinne ☐	Tømmerkran for 4-hjuls landbrukstraktor		118			
Offentlig, sosial og privat tjenesteyting	057	1	Mann ☐ Kvinne ☐	F. JORDBRUKSAREAL I DRIFT OG BRUKEN AV DET PR. 1. JUNI 1989. Leid areal i drift skal også være med i arealfordelingen. (Fylles ut av den som bruker arealet)					
Trygd, kår, pensjon og kapitalinntekt	058	1	Mann ☐ Kvinne ☐	Dekar med 1 desimal					
FAGUTDANNING FOR OPPGAVEGIVER(NE) Omfatter kurs av minst 5 måneders varighet. Brevskolekurs tilsvarende minst 5 måneders fagskole skal tas med. Sett kryss:				Grønnsaker på friland i alt. Hvis arealet er minst 2,0 dekar, fyll også ut skjema 2		119			
			Mann ☐ Kvinne ☐	Veksthusareal utenom planteskole. Hvis arealet er minst 0,3 dekar, fyll også ut skjema 2		120			
Landbruksfaglig utdanning	059	1	Ja ☐ Nei ☐	060	1	Ja ☐ Nei ☐	Bringebærareal. Hvis arealet er minst 1,0 dekar, fyll også ut skjema 2		
Annen faglig utdanning	061	1	Ja ☐ Nei ☐	062	1	Ja ☐ Nei ☐	Solbærareal. Hvis arealet er minst 1,0 dekar, fyll også ut skjema 2		
D. INVESTERINGER (BRUTTO) I VÅNINGSHUS, DRIFTSBYGNINGER, MASKINER OG REDSKAPER. INNTÉKTER VED SALG OG INNBYTTE AV MASKINER OG REDSKAPER. 1988. (Fylles ut av alle som har hatt slike investeringer og/eller inntekter, se veiledningen) 1 000 kroner				Jordbærareal. Hvis arealet er minst 1,0 dekar, fyll også ut skjema 2		123			
Nybygg, tilbygg og ombygging av våningshus (inkl. merverdiavgift)	063			Frukttrær. Ta med trær av eple, pære, plomme og kirsebær. Hvis minst 50 trær i alt, fyll også ut skjema 2	124	Antall trær	125		
Nybygg, tilbygg og ombygging av driftsbygninger og boliger for ansatte (ekskl. merverdiavgift)	Vesentlig for jordbruksdrifta		064	Korn og oljevekster til modning	Rug	126			
	Vesentlig for turistformål		065		Hvete	127			
Kjøp av maskiner og redskaper (ekskl. merverdiavgift og investeringsavgift)	Vesentlig for jordbruksdrifta		066		Bygg	128			
	Vesentlig for skogbruksdrifta		067		Havre	129			
Inntekter ved salg og innbytte av maskiner og redskaper (ekskl. merverdiavgift)		068			Oljevekster (raps, rybs)	130			
E. TREKKRAFT OG MASKINER. (Fylles ut av den som har disposisjonsretten til maskinene. Andeler føres opp med 1/2=0,5, 1/3 og 1/4=0,3 osv.)				Eng til frøavl		131			
Traktorer (ikke rammestyrt traktorer for skogbruket)	2-hjuls (ikke motorslåmaskiner)		069	Antall		Poteter			
	4-hjuls (med 2-hjuls- eller 4-hjulstrekk)		070			132			
Oppgave for hver enkelt 4-hjuls traktor. Det skal fylles ut ei linje for hver traktor oppgavegiveren disponerer aleine eller sammen med andre.				Grønnfôr og silovekster (ettårig raigras, kornvekster, fórmargkål, fórraps mv.)		133			
Andel (bare ved felles-eie)	hk DIN	Årsmodell (2 siste siffer)	Sett kryss					Kålrot og nepe til fôr, fórbete (kålrot og nepe til mat føres under post 119)	134
			Med 2-hjuls-trekk	Med 4-hjuls-trekk	Med lukket førerhytte	Med åpen verne-ramme	Uten førervern	Andre nyttevekster på åker og i hage (erter til modning, planteskole, bærbusker utenom solbær mv.)	135
071	072	073	074	075	076	077	078	Plen og prydhave	136
079	080	081	082	083	084	085	086	Brakk (se veiledningen)	137
087	088	089	090	091	092	093	094	Åker og hageareal i alt (sum postene 119-123 og 125-137)	138
095	096	097	098	099	100	101	102		
103	104	105	106	107	108	109	110	Natureng og overflatedyrka	140
Skurtreskere	Selvgående		111		Antall			Kulturbeite	141
	Slepere		112					Ikke fulldyrka (inkl. gjødsla beite)	142
				Jordbruksareal i drift i alt (sum postene 138-142)		143			

G. FORPAKTNING OG LEIE AV JORDBRUKSAREAL SOM ER I DRIFT. Gjelder bare leieforhold innen kommunen. Arealet i post 149 skal være inkludert i arealet oppgitt i post 143. (Fylles ut av den som bruker arealet)				Er det på oppgaveenheten tørkeanlegg for høy	184	1	☐	2	☐	Ja	Nei				
				Er det på oppgaveenheten tørkeanlegg for korn	185	1	☐	2	☐	Ja	Nei				
				Hvis ja i post 185:	Kaldluftsanlegg, kapasitet (se veiledningen)	m ² tørkeflate									
						Varmluftsanlegg, kapasitet (se veiledningen)	kW								
Kontraktbunden leie				144	145										
Tilfeldig leie				146	147										
I alt				148	149										
Betaltes det forpaktning-/leieavgift for hele eller deler av det leide arealet				150	1	☐	2	☐	Ja	Nei					
Hvis ja, hvor stort areal betales det forpaktning-/leieavgift for				151	Dekar										
Forpaktning-/leieavgiftens samla størrelse i 1989 for arealet oppgitt i post 151 (ekskl. mva.)				152	Kroner										
H. TALLET PÅ HUSDYR PR. 1. JUNI 1989. (Fylles ut av den som disponerer dyra)															
Hester, alle raser. Ta også med føll. (Andeler føres opp med 1/2=0,5, 1/3 og 1/4=0,3 osv.)				153											
Storfe (alle raser)	Kyr			154											
	Andre storfe			155											
Sau	Under 1 år (lam)			156											
	Over 1 år (også hanndyr)			157											
Geit over 1 år (også hanndyr)				158											
Svin	Avlssvin over 6 måneder			159											
	Andre svin			160											
Høns (alle raser)	Slaktekyllinger			161											
	Hønekyllinger (til verpehøns)			162											
	Høner			163											
Voksne kalkuner, ender og gjess (avlssdyr over 20 uker)				164											
Har oppgavegiver rev og/eller mink. Hvis ja, fyll også ut skjema 3				165	1	☐	2	☐	Ja	Nei					
I. DRIFTSBYGNINGER. (Fylles ut av den som disponerer bygningene. Bygninger som ikke er i bruk og bygninger som brukes til ikke landbruksmessige formål, gis alltid opp av eieren)															
				Antall	Samla grunnflate, brutto m ²										
Driftsbygninger med husdyrrom og grovførlager				166	167										
Driftsbygninger med husdyrrom, men uten grovførlager. (Bygninger for pelsdyr tas ikke med)				168	169										
Andre driftsbygninger. (Veksthus og bygninger for pelsdyr tas ikke med)				170	171										
Oppgave for hver enkelt driftsbygning. Hvis det er mer enn 2 bygninger av samme type, før opp de 2 som har størst grunnflate.															
Driftsbygninger med husdyrrom og grovførlager (jfr. post 166-167)				172	173		174		Ble det spredd husdyrgjødsel på noe av jordbruksarealet i 1988						
				175	176		177		204	1	☐	2	☐	Ja	Nei
								Dekar							
								Hvis ja i post 204, på hvor stort areal:							
								Åpen åker							
								Eng og kulturbeite som ble ployd umiddelbart etter spredning							
								Annen eng og kulturbeite							
								I alt (sum postene 205-207)							
								205							
								206							
								207							
								208							
Driftsbygninger med husdyrrom og grovførlager (jfr. post 166-167)				178	179		180		Fordeling av total mengde husdyrgjødsel som ble spredd i 1988				Prosent		
				181	182		183		På jordbruksareal som oppgavegiver selv brukte		Spredd i våronna og ellers i vekstsesongen		209		
								Spredd utenom jordbruksareal som oppgavegiver selv brukte		210		211			
								I alt				100			

K. HYTTER, JAKT, FANGST OG FISKE (Fylles ut av eieren)				Av dette: (jfr. post 237)	Virke fra sluttavvirkning	238	m ³ fast mål				
Campinghytter	212	Antall		Virke fra tynning mv.		239					
Utleiehytter (antall utleieenheter)	213			N. ADMINISTRASJON OG UTFØRELSE AV AVVIRKNING I 1988. (Fylles ut av eieren)							
Bortfesta hyttetomter i alt	214			Avvirkning administrert av:	I alt	Av dette avvirka med hogstmaskin					
Solgte hyttetomter etter 01.06.79	215				m ³ fast mål	m ³ fast mål					
Ble det i 1988 på eiendommen drevet: (Sett kryss)	Storviltjakt	216	Av eier og familie Ja ☐	Av andre Ja ☐	Ikke drevet ☐	Eier og/eller skogsbestyrer	240	241			
	Småviltjakt	217	1 ☐	2 ☐	3 ☐	Andre (entreprenør, skogeierforening mv.)	242	243			
	Lakse- og sjøaurefiske	218	1 ☐	2 ☐	3 ☐	I alt (jfr. post 237)	244	245			
	Annet fiske	219	1 ☐	2 ☐	3 ☐	Her skal avvirkning ført i post 244 fordeles etter hvem som har utført arbeidet (Gjelder både hogst og framdrift)					
Er eiendommen med i grunneierlag med formål å få en felles utnyttning av: (Sett kryss)	Storviltjakt	220	Ja ☐		Nei ☐	Framdrift med:	Hogst (inkl. kvisting og kapping)	246	247		
	Småviltjakt	221	1 ☐	2 ☐			Jordbrukstraktor	248	249		
	Ferskvannsfiske	222	1 ☐	2 ☐			Spesialtraktor (rammestyrte lunne- og lastetraktorer)	250	251		
	Hytteområder	223	1 ☐	2 ☐			Taubane (inkl. slepebane)	252	253		
L. TEIGBLANDING, DRIFTSPLAN, FORSLAG TIL ÅRLIG AVVIRKNINGSKVANTUM (Fylles ut av eieren)				O. SKOGKULTUR. (Fylles ut av eieren)							
Ligger skogarealet som tilhører eiendomsenheten i teigblanding med andre eiendommer	224	Ja ☐	Nei ☐	Areal snauhogd, satt i frøtre- eller skjermstilling i 1988				256	Dekar		
Hvis ja i post 224, hvor mange adskilte teiger (stykker) er det oppdelt i. (Merk at også eiendommens hovedteig skal regnes med i antallet)	225	Antall		Areal tilplanta eller tilsådd i 1988				257	258		
Er det utarbeidet driftsplan/skogbruksplan for hele eller deler av skogen eller foretatt revisjon av tidligere plan i løpet av de siste 15 år	226	Ja ☐	Nei ☐	Areal som det er utført gjenvestpleie/ungskogpleie på i 1988. (Se veiledningen)				259	260		
Hvis ja i post 226:	Hvor stort areal gjelder planen for	227	Dekar		Ble det i 1988 sprøytet i skogen for å bekjempe uønsket vegetasjon				261	Ja ☐	Nei ☐
	Hvor stor er den årlige tilveksten i følge planen	228	m ³ uten bark		Hvis ja i post 261, på hvor stort areal				262	Dekar	
	Hva er planens forslag til årlig avvirkningskvantum	229			P. SKOGSVEIER, LENGDER PÅ EGEN EIENDOM (Fylles ut av eieren)				Km med 1 desimal		
Hvis driftsplan/skogbruksplan mangler for hele eller deler av skogen, hva tror oppgavegiver er det riktige, årlige avvirkningskvantum for hele skogarealet (se veiledningen)	230			Private skogsveier	Helårs bilveier	I alt	263				
M. AVVIRKNING (Fylles ut av eieren)					Av dette anlagt som fellesforetak med naboer	264					
Hvor mange av de siste 5 år er det levert virke fra skogen til salg (solgt uforedlet eller foredlet)	231	Antall år			Vinterbilveier	265					
Avvirka for salg i 1988 (solgt uforedlet eller foredlet)	Ved til brensel	232	m ³ fast mål		Helårs traktorveier	266					
	Spesial- og skurtømmer, massevirke mv. Bar- og lauvtre (uten bark)	233			Lengde av private helårs skogsbilveier som er åpne for vanlig ferdsel (både med og uten avgift)	267					
Avvirka til eget bruk eller avstått til andre på bruksrett i 1988	Ved til brensel	234			Lengde av offentlige helårs bilveier som går igjennom skogen	268					
	Bygnings- og gjerdematerialer mv. Bar- og lauvtre (uten bark)	235			Dato og underskrift:						
Ved avvirka som selvhogst i 1988, av andre enn oppgavegiver og bruksberettiget	236										
I alt (sum postene 232-236)	237										

Brukerundersøkelse landbrukstelling. Forsendelsesliste:

Etat/organisasjon/institusjon	Adresse1	Poststed	Postadresse
1.	Landbruksdepartementet, Avd. for arealforvaltning	Postboks 8007 Dep	0030 OSLO
2.	Landbruksdepartementet, Landbrukspolitisk avdeling	Postboks 8007 Dep	0030 OSLO
3.	Landbruksdepartementet, Avd. for matproduksjon og helse	Postboks 8007 Dep	0030 OSLO
4.	Landbruksdepartementet, Skogavdelingen	Postboks 8007 Dep	0030 OSLO
5.	Miljøverndepartementet,	Postboks 8013 Dep	0030 OSLO
6.	Statens forurensningstilsyn	Postboks 8100 Dep	0032 OSLO
7.	Direktoratet for naturforvaltning	Tungasletta 2	7005 TRONDHEIM
8.	Statens Kornforretning	Postboks 1367 Vika	0114 OSLO
9.	Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502 MOSS
10.	Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111	0032 OSLO
11.	Fylkesmannen i Hedmark	Fylkeshuset	2300 HAMAR
12.	Fylkesmannen i Oppland	Statsetatenes hus	2600 LILLEHAMMER
13.	Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3045 DRAMMEN
14.	Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103 TØNSBERG
15.	Fylkesmannen i Telemark	Statens hus	3700 SKIEN
16.	Fylkesmannen i Aust-Agder	Fylkeshuset	4800 ARENDAL
17.	Fylkesmannen i Vest-Agder	Tinghuset	4605 KRISTIANSAND
18.	Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59	4001 STAVANGER
19.	Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 106	5001 BERGEN
20.	Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Tinghuset	5840 HERMANSVERK
21.	Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6400 MOLDE
22.	Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Statens hus	7005 TRONDHEIM
23.	Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Statens hus	7700 STEINKJER
24.	Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002 BODØ
25.	Fylkesmannen i Troms	Strandvegen 13	9007 TROMSØ
26.	Fylkesmannen i Finnmark	Statens hus	9800 VADSØ
27.	NLH, Institutt for jord- og vannfag	Postboks 5028	1432 ÅS
28.	NLH, Institutt for landskapsplanlegging	Postboks 5029	1432 ÅS
29.	NLH, Institutt for plantefag	Postboks 5022	1432 ÅS
30.	NLH, Institutt for skogfag	Postboks 5044	1432 ÅS
31.	NLH, Institutt for tekniske fag	Postboks 5065	1432 ÅS
32.	NLH, Institutt for økonomi og samfunnsfag	Postboks 5033	1432 ÅS
33.	Universitetet i Oslo, Geografisk institutt	Boks 1072 Blindern	0316 OSLO
34.	Senter for bygdeforskning	Universitetet i Trondheim	7055 DRAGVOLL
35.	Nord-Trøndelagforskning	Postboks 177	7701 STEINKJER
36.	Telemarkforskning - Bø		3800 BØ I TELEMARK
37.	Norges forskningsråd	Postboks 2700	
	St. Hanshaugen	0131	OSLO
38.	Norsk institutt for jord- og skogkartlegging	Postboks 115	1430 ÅS
39.	Norsk institutt for skogforskning	Høgskoleveien 12	1432 ÅS
40.	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning	Postboks 8024 Dep	0030 OSLO
41.	Jordforsk		1432 ÅS
42.	Planteforsk	Postboks 100	1430 ÅS
43.	Norsk institutt for naturforskning	Tungasletta 2	7005 TRONDHEIM
44.	Norsk institutt for vannforskning	Postboks 173 Kjelsås	0411 OSLO
45.	Landbrukets Prisentral	Postboks 1367 Vika	0114 OSLO
46.	Statens landbrukstilsyn	Postboks 3	1430 ÅS
47.	Arbeidstilsynet, Jord- og skogbruk	Postboks 8103 Dep	0032 OSLO
48.	Statens Arbeidsmiljøinstitutt, v/Petter Kristensen	Postboks 8149 Dep	0033 OSLO
49.	Statens Ernæringsråd	Postboks 1839 Dep	0033 OSLO
50.	Norges Bondelag	Postboks 9354 Grønland	0135 OSLO
51.	Norges Bondevinnelag	Schweigaardsgt. 34F	0191 OSLO
52.	Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Øvre Vollgt. 9	0158 OSLO
53.	Norges Skogeierforbund	Postboks 1438 Vika	0115 OSLO
54.	Norskog	Lilleakerveien 31	0283 OSLO
55.	Norsk Gartnerforbund	Motzfeldtsgt. 1	0187 OSLO
56.	Norsk Økologisk Landbrukslag	Langeveien 18	5003 BERGEN
57.	Landbrukssamvirkets Felleskontor	Postboks 9347 Grønland	0135 OSLO
58.	Norges Pelsdyrslag	Postboks 145 Økern	0509 OSLO
59.	Norske Felleskjøp	Schweigaardsgt. 34E	0134 OSLO

Etat/organisasjon/institusjon	Adresse1	Poststed	Postadresse
60. Norsk Rødt Fe	Postboks 4123	2301	HAMAR
61. Norsk Kjøttfeavlslag	Postboks 49 Refstad	0513	OSLO
62. Norsk Svineavlslag	Norsvinsenteret	2300	HAMAR
63. Norsk sau- og geitavlslag	Postboks 2323 Solli	0201	OSLO
64. Norsk Fjølfeavg	Postboks 73	1430	ÅS
65. Norges Birøkerlag	Bergerveien 15	1362	BILLINGSTAD
66. Det Kongelige Selskap for Norges Vel	Postboks 115	2013	SKJETTEN
67. Det Norske Skogselskap	Wergelandsveien 23B	0167	OSLO
68. Gjensidige Forsikring, Landbruk	Postboks 276	1324	LYSAKER
69. Statsskog SF	Postboks 433	7801	NAMSOS
70. Norges Jeger- og Fiskerforbund	Postboks 94	1364	HVALSTAD
71. Norges vassdrags og energiverk, Vassdragsavdelingen	Postboks 5091 Majorstua	0301	OSLO
72. Statistisk sentralbyrå, Avdeling for økonomisk statistikk	Postboks 8131 Dep	0033	OSLO
73. Statistisk sentralbyrå, Forskningsavdelingen	Postboks 8131 Dep	0033	OSLO

Brukerundersøkelse landbrukstelling. Innkomne svar:

Etat/organisasjon/institusjon	Svar	Svar tatt med i vedlegg D
Landbruksdepartementet	x	x
	Felles svar for 4 avd.	
Miljøverndepartementet	x	x
Statens forurensningstilsyn	x	x
Direktoratet for naturforvaltning	Svar skulle komme, men uteble	
Statens Kornforretning		
Fylkesmannen i Østfold	x	
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	x	
Fylkesmannen i Hedmark	x	
Fylkesmannen i Oppland	x	
Fylkesmannen i Buskerud	x	
Fylkesmannen i Vestfold	x	
	Muntlig svar	
Fylkesmannen i Telemark		
Fylkesmannen i Aust-Agder	x	
Fylkesmannen i Vest-Agder	x	
Fylkesmannen i Rogaland	x	
Fylkesmannen i Hordaland		
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	x	
Fylkesmannen i Møre og Romsdal		
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	x	
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag		
Fylkesmannen i Nordland	x	
Fylkesmannen i Troms	x	
Fylkesmannen i Finnmark	x	
NLH, Institutt for jord- og vannfag		
NLH, Institutt for landskapsplanlegging		
NLH, Institutt for plantefag		
NLH, Institutt for skogfag		
NLH, Institutt for tekniske fag	x	
NLH, Institutt for økonomi og samfunnsfag	x	x
Universitetet i Oslo, Geografisk institutt		
Senter for bygdeforskning	x	x
Nord-Trøndelagforskning		
Telemarkforskning - Bø		
Norges forskningsråd	x	
Norsk institutt for jord- og skogkartlegging	x	x
Norsk institutt for skogforskning	x	x
Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning	x	x
Jordforsk	x	x
Planteforsk		
Norsk institutt for naturforskning		
Norsk institutt for vannforskning	x	
Landbrukets Prisentral	x	x
Statens landbrukstilsyn	x	
Arbeidstilsynet, Jord- og skogbruk		

Etat/organisasjon/institusjon	Svar	Svar tatt med i vedlegg D
Statens Arbeidsmiljøinstitutt	x	
Statens Ernæringsråd		
Norges Bondelag	x	x
Norges Bondekvinne­lag	x	
Norsk Bonde- og Småbrukarlag		
Norges Skogeierforbund	x	x
Norskog		
Norsk Gartnerforbund	x	x
Norsk Økologisk Landbrukslag		
Landbrukssamvirkets Felleskontor	x	x
Norges Pelsdyralslag	x	
Norske Felleskjøp		
Norsk Rødt Fe		
Norsk Kjøttfeavlslag	x	
Norsk Svineavlslag		
Norsk sau- og geitagslag		
Norsk Fjørfe­lag	x	
Norges Birøkerlag	x	
Det Kongelige Selskap for Norges Vel		
Det Norske Skogselskap		
Gjensidige Forsikring, Landbruk		
Statsskog SF	x	
Norges Jeger- og Fiskerforbund		
Norges vassdrags og energiverk, Vassdragsavdelingen	Faks Ikke formelt svar(?)	
Statistisk sentralbyrå, Avd. for økonomisk statistikk		
Statistisk sentralbyrå, Forskningsavdelingen		
NLH, Forskningsavdelingen	x Ikke tilskrevet	x

DET KONGELIGE LANDBRUKSDEPARTEMENT

KONTOR: AKERSGT. 59
 POSTADRESSE: POSTBOKS 8007 DEP., 0030 OSLO
 E-POST: S=firmapost;O=ld;P=dep;A=telemac;C=no

Statistisk Sentralbyrå
 Pb. 8131 Dep
 0033 OSLO

Deres ref:
 96/2133-01/ORo

Vår ref: (bes oppgitt ved svar)
 S-05218/96

Dato:
 29.11.96

LANDBRUKSTELLING

Vi viser til brev datert 27.8.96 hvor det blir bedt om brukersynspunkter på behovet for en fullstendig landbrukstelling i 1999, og møte om samme tema avholdt i Landbruksdepartementet 11.11.96.

Landbruksdepartementet mener det er behov for å gjennomføre en landbrukstelling i 1999. En telling kan være et viktig bidrag til å få kartlagt utviklingen i distriktene, og ressursutviklingen i landbruket mer generelt. Gode statistiske data vil også være viktig for god ressursutnyttelse som ledd i arbeidet med å stimulere til næringsvirksomhet i distriktene. På flere områder kan det også være ønskelig å supplere administrativt innhentede data ved en telling.

For jordbrukssektoren mener Landbruksdepartementet det er lite behov for en telling som dekker alle landbrukseiendommer. De fleste av de spørsmål vi ønsker belyst er knyttet til aktivitet. Vi foreslår derfor at tellingen blir avgrenset til aktive driftsenheter. Vi mener også det er naturlig at det benyttes samme nedre arealgrense som i tilskudds- og konsesjonssammenheng, dvs. at grensen for oppgaveplikt heves fra 5 til 10 dekar jordbruksareal.

Når det gjelder skogbrukssektoren var minstegrensen for oppgaveplikt ved forrige telling 25 dekar produktivt skogareal. Vi mener grensen for oppgaveplikt bør kunne heves til 100 dekar for rene skogeiendommer. Dette vil også samsvare med odelslovens grense. Vi vil samtidig understreke at vi ikke har tatt endelig stilling til om det er behov for at en eventuell telling også skal omfatte rene skogeiendommer.

Det opplegg som er skissert fra SSBs side, med utstrakt bruk av tellekorps, synes noe ressurskrevende. Samtidig kan det synes som om verdien og omfanget av tilgjengelige administrative data er undervurdert. Landbruksdepartementet mener at det bør være unødvendig å hente inn allerede eksisterende data på nytt. Vi mener at store deler av

tellingen bør kunne foretas ved en samordning av administrative data. Kostnadene ved tellingen kan reduseres vesentlig. Ved å samordne innhenting av data f.eks. med søknader om produksjonstillegg bør det også være mulig å redusere registeringskostnadene en god del.

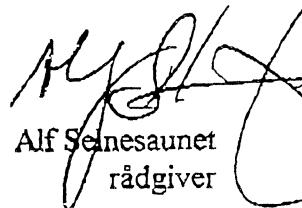
Landbruksdepartementet arbeider videre med å konkretisere hvilke opplysninger som bør innhentes ved egen telling. Departementet mener at det er viktig at kostnadene ved en telling slik som forberedes beregnes mer konkret. Vi forutsetter videre at det alt vesentligste av utgiftene ved en telling dekker over Finansdepartementets budsjett.

Departementets videre kontakt i saken er Alf Selnesaunet.

Med hilsen

Gabriella Danmark
avdelingsdirektør

Alf Selnesaunet
rådgiver

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

KONTOR: MYNTGT.2 - TLF.22 24 90 90 - FAX.22 24 95 60 - TELEKS 21480 env n
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013 DEP., 0030 OSLO

Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 OSLO

SSB	26 SEPT. 1996
S.nr. 96/2133	D.nr.: 12
A.: 6.6	Off/Uoff.:
Ktr. 430	Saksbøh.:
Ferdigbøh. (J/N):	

Deres ref.
96/2133-01/ORo

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
96/2625- VA FRL
Ark.

Dato

25 SEPT 1996

LANDBRUKSTELLING

Miljøverndepartementet viser til brev datert 27.08.1996 der det er spurt om behovet for en fullstendig landbrukstelling i 1999 eller 2000.

Miljøverndepartementet kan både ha behov og nytte av en fullstendig landbrukstelling. For våres del er følgende punkter viktige å få belyst:

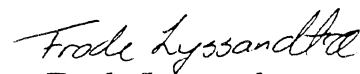
- Arealer som tilhører eiendommene, nydyrking, teigblanding
- driftsbygninger (alder, størrelse, utnyttelse, gjødsellager m.m.)
- Driftspraksis (jordarbeiding, gjødsling, sprøyting)
- Utnyttelse av jakt- og fiskeressurser på eiendommene
- Bruken av jordbruksarealer i drift
- Driftsplan for skog
- Skogkultur
- Skogsveier

De 10-årige fullstendige landbrukstellingene gir et viktig bidrag til miljøvernarbeidet. Det belyser endringer i norsk landbruk over tid, noe som er til stor hjelp når vi skal vurdere miljøeffektene av det norske landbruket. Det er av den grunn uheldig dersom man skulle bryte denne datarekken.

Vi viser i tillegg til svarbrev fra Statens forurensningstilsyn (datert 20.09.96) som mer inngående beskriver miljøetatens behov av en fullstendig landbrukstelling.

Med hilsen

Karl Erik Sjøholt e.f.
Avdelingsdirektør

Frode Lyssandtræ

Saksbehandler: Frode Lyssandtræ, tlf.: 22245885

SSB		23 SEPT. 1996	
S.nr. 96/2133	D.nr.: 6		
A: 6-6	Off/Inst.:		
Kr. 430	Saksbeh.:	J. T. e.	

**Statens
forurensningstilsyn**

Postadresse: Pb. 8100 Dep, 0032 Oslo
Kontoradresse: Strømsveien 96
Telefon: 22 57 34 00 Telefax: 22 67 67 06
Organisasjonsnr.: 970 935 657

Statistisk sentralbyrå
Kongens gt. 6
Boks 8131 Dep
0033 Oslo

Deres ref.
96/2133-01/ORo

Vår ref. (Bes oppgitt ved svar)
96/6486-3

Dato 20 SEPT. 1996

Landbrukstelling 1999 eller 2000

SFTs behov for fullstendig telling

Innenfor SFTs bruksområder er en god del av behovet for landbruksstatistikk dekket gjennom utvalgstillingene og data fra Landbruksregisteret. *Arealstatistikken* kan imidlertid foreløpig ikke erstattes av andre datakilder. Denne statistikken brukes for å beregne og rapportere årlige forurensningstilførsler fra landbruk.

To andre forhold taler også for å avholde fullstendig landbrukstelling; behovet for å kvalitetskontrollere data fra utvalgstillingene og Landbruksregisteret og et mulig behov for å kunne hente ut data fra områder med få bruksenheter, f.eks. mindre nedbørsfelt.

Det vises til Deres forespørsel datert 27.8.96 der det er spurt om behovet for en fullstendig landbrukstelling i 1999 eller 2000.

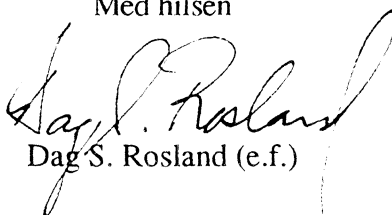
Mange av SFTs behov for landbruksstatistikk er dekket gjennom andre datakilder enn de 10-årige landbrukstellingene. De årlige utvalgstillingene og Landbruksregisteret står sentralt i tillegg til egen innsamling av data ved spesielle prosjekter og til spesielle tidspunkt. Det er imidlertid foreløpig ikke mulig å erstatte *arealstatistikken* fra landbrukstillingen med fullgode data. Tall fra arealstatistikken inngår i beregningsmodellen TEOTIL som beregner årlig avrenning av fosfor og nitrogen fra blant annet jordbruks- og utmarksarealer. Tallene brukes i rapporteringen av forurensningstilførsler via vassdrag til Norges kystområder.

Vi ser også to vesentlige tilleggsargumenter for å avholde en fullstendig landbrukstelling. De årlige utvalgstillingene besvares langt på veg av brukerne selv, eventuelt i samarbeid med kommunenes landbruksforvaltning. Variasjonen i hvordan spørsmålene oppfattes kan derfor være stor, og usikkerheten i svarene dermed større. Ved en fullstendig telling kan data fra andre kilder, også Landbruksregisteret og utvalgstillingene, kvalitetskontrolleres og eventuelt justeres.

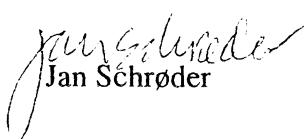
Det andre forholdet gjelder behovet for data fra områder med få bruksenheter. I visse sammenhenger kan det være aktuelt å innhente informasjon om små grupper av bruk. Størrelsen på gruppen kan enten være begrenset av areal, f.eks små nedbørsfelter, eller av antallet bruk i en produksjon eller lignende, f.eks. ammekuprodusenter. I slike tilfeller vil ofte data fra utvalgstillingene være utilstrekkelige.

Det siste argumentet er delvis betinget av at de spørsmålene som stilles i den fullstendige tellingen er relevante i forhold til våre behov. SFT håper derfor å få komme tilbake med innspill også når de konkrete spørsmålene til landbrukstillingen skal utformes.

Med hilsen

Dag S. Rosland (e.f.)

Jan Schröder

Kopi til: Miljøverndepartementet som svar på ref.: 96/2625- VA FRL

SSB 25 SEPT. 1996	
S.nr. 96/2133	D.nr.: 9
A: 6.6	Off/Ust..
Kr. 430	Saksbeh.: S
Periode (J/N): 7 2 T R.	

Institutt for økonomi og samfunnsfag

Postboks 5033
1432 Ås
Tlf.: +47 6494 8600
Fax: +47 6494 3012
Besøksadr.: Tårnbygningen 4 etg.
Saksbehandler: Eirik Romstad
Tlf.: +47 6494 8637
E-post: eirik.romstad@ios.nlh.no

Statistisk sentralbyrå
v/ Ole Rognstad
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Deres ref.:
96/2133-01/ORo

Vår ref.:
96/243 er

Ås, 24. september 1996

Landbrukstelling

Institutt for økonomi og samfunnsfag (IØS) ved Norges Landbrukskole (NLH) har følgende kommentarer til behovet for ei ny landbrukstelling og det foreslåtte opplegget for landbrukstellinga:

- (a) Ut fra forskningsmessige omsyn er det viktig at en får en kontinuitet i data. Følgelig vil det være meget uheldig om det ikke blir gjennomført ei fullstendig landbrukstelling innen år 2000. Samtidig er det viktig å være klar over at kostnadene med innsamling av data bør ses i forhold til nytteeffektene. IØS meiner ut fra dette at en med fordel kan gjennomføre den foreslåtte endringa av arealgrensene (dvs. at minstegrensene på areal for oppgaveplikt auker fra 5 daa jordbruksareal og 20 daa skogbruksareal til hhv. 20 daa og 100 daa). Ved ei slik endring i utvalget kan det være viktig å få dokumentert om disse areala leies inn av andre.
- (b) Ellers slutter IØS seg til de faglige vurderingene SSB gjør med omsyn til hvorfor det er viktig med ei kombinert innsamling (jfr. innsamling i 1979 og 1989). Her vil vi spesielt peke på at det er vanskelig å dekke mindre bruksgrupper/spesialiserte produksjoner gjennom utvalgstillinger. I ei tid med sterke omstillinger i landbruket blir det ikke mindre viktig med mange data knytta til samme tidspunkt.
- (c) Videre har vi merka oss en del mangler ved tidligere tellinger. I første rekke gjelder dette:
 - *Tallet på husdyr*
Omleggingene i landbruket gjør det meir påkrevd å skille mellom "Kyr for melkeproduksjon" og "Kyr for sjølrekrutterende kjøttproduksjon".
 - *Oppgaveeininga som leveveg*
Klarere prinsipp for fordeling av gjeldsrenter på ulike næringer (jordbruk, skogbruk og næring utafør bruket) og privat forbruk når en skal anslå de ulike næringene sitt bidrag til nettoinntekta. Med aukende grad av diversifisering på mange bruk vil ei klargjøring på dette feltet føre til at data er lettere å nytte i forskningssammenheng.

- (d) Maskinsamarbeid og samdrift auker i omfang. Klare retningslinjer for hvordan disse skal innarbeides på en konsistent måte i data vil er viktig for å unngå feiltolking av data/unødvendig støy i data som følge av at ulike brukere/intervjuere oppfatter spørsmålsstillinga forskjellig.
- (e) Pålitelige og konsistente data er særst viktig i forskninga. Erfaringer fra ulike spørreundersøkelser viser imidlertid at noen spørsmål ofte tolkes forskjellig av ulike brukere. Gjennomføring av ei pilotstudie blant et mindre utvalg av bønder – spesielt blant de som driver med nye produksjoner eller kombinasjoner av produksjoner – kan være et viktig tiltak for å redusere forekomsten av denne typen støy i data.

Med vennlig hilsen

Eirik Romstad
Forskningsleder IØS

SSB	16 OKT. 1996
S.nr. 96/2133	D.nr.: 40
A.: 6.6	Offiserte
Kr. 430	Saksbeh.: [Signature]
For (Saksbehandler):	[Signature]

Hovedadministrasjonen

Tlf.: Saksbehandler
64 94
E-mail:
Postboks 5003
1432 Ås 7668
Telefon: aase.hjukse@adm.nlh.no
Telefaks: 64 94 75 05
Besøksadr:

Statistisk sentralbyrå
v/Ole Rognstad
P.b. 8131 Dep
0033 Oslo

Cirkus

Deres ref:

Vår ref:

96/1449

Dato:

08.10.96

Landbrukstelling

NLH har mottatt brev fra Statistisk sentralbyrå vedr. kartlegging av behovet for en ny landbrukstelling. NLH ved Institutt for økonomi og samfunnsfag har allerede gitt et høringssvar, datert 24.9.96. Forskningsavdelingen ved NLH har imidlertid et par momenter vi gjerne vil formidle videre, selv om høringsfristen er gått ut.

For NLH er det viktig med pålitelige og konsistente data som dekker våre forskningsområder. Når landbruket er inne i en omstillingsperiode vil også behovet for ny statistikk komme. Fremveksten av nye næringer i landbruket er område som er dårlig dekket pr. i dag, og hvor behovet for tallmaterialet er stort. NLH etablerte i 1995 et eget forskningsprogram for bygde- og næringsutvikling og det har vist seg vanskelig å få tak i statistikk på dette området. Vi slutter oss derfor til SSBs eget forslag om å inkludere følgende punkter i landbrukstelingen:

- Ad. Tema som ikke dekkes på en tilfredsstillende måte av administrative datakilder*
- * Sysselsetting på eiendommen/-driftsenheten, sysselsetting utenom eiendommen/-driftsenheten for bruker og ektefelle
 - * Utnyttelse av jakt- og fiskeressurser på eiendommen
 - * Gårdsturisme, andre «nye næringer»

Med hilsen

Sissel Rogne
Forskningsdirektør

Aase Vallevik Hjukse
Rådgiver

SENTER FOR
BYGDEFORSKNING

LANDBRUKSTELLING, UTTALING FRÅ SENTER FOR BYGDEFORSKNING

Senter for bygdeforskning vil sterkt tilrå at det blir gjennomført ei fullstendig landbrukstelling i 1999, med ein populasjon avgrensa til bruk med over 5 dekar jordbruksareal i drift.

Våre argument for dette er følgjande:

1. Det er viktig for forskninga å kunne nytte samanliknbare tidsreiar. Tidlegare tellingar vil også bli mindre verdt dersom ein bryt tidsrekka, reduserer antall variablar eller endrar på populasjonen.
2. Vi kan ikkje støtte forslaget om berre å telle alle driftseiningar med meir enn 20 dekar dyrka jord i drift og/eller 100 dekar skog. I ei tid med stadig fleire passive jordeigarar, er det klart at dette blir eit viktig tema både for politikk, forskning og forvaltning. Naturleg nok aukar behovet for kunnskap når fenomenet aukar, sjølv om det er eit paradoks at eigedomane blir meir statistisk viktige når dei avtar i verdi som jordbruks-eigedomar for eigaren.
3. Bygdeutvikling som tema og satsingsområde er og vil vera viktig framover. Mange av bruka som satsar innan reiseliv og andre nisjenæringar vil vera små, også under 20 dekar. Dersom Landbrukstellinga ikkje tar desse med i sin populasjon, går dei motsatt veg av det landbruks- og næringspolitikken gjer. Mens politikken forøvrig blir meir bygdeorientert og inkluderande, foreslår SSB å gå i ekskluderande retning.
4. Skog og utmark må med i tellinga, i og med at dette er satsingsområder med betydeleg potensiale for verdiskaping, men også for konflikter og forvaltningsmessige behov for statistikk. Ei heving av arealgrensene vil opplagt føre til at ein går glipp av informasjon om mange av "problemareala" og "problemeigarane". Her kunne ein med fordel modernisert spørsmåla og tatt med allmenn ferdsel, organisert turisme, gjerdehald, utmarksbeite etc.

Tellingstidspunktet bør leggast så nær 1. august som råd, for samkjøringa med søknad om produksjonstillegg.

Trondheim 30. september 1996

Reidar Almås
Reidar Almås, dagleg leiar

Tilslutta ALLFORSK

adresse:
verstitelsenteret
355 DRAGVOLL

Telefon: +47 73 59 17 29
Telefax: +47 73 59 12 75

Besøksadresse:
Paviljong A
Univormtelsenteret

Bank giro: 4200 07 11378
Post giro: 0805 423 1866
Foretaknr.: 953201151

Rådhuspl. 29, Box 115, N-1430 Ås. Tel 64 94 97 00. Fax 64 94 97 86. E-mail: nijos@nijos.nlh.no

Statistisk Sentralbyrå
Postboks 8131 DEP
0033 Oslo

SSB		14 OKT. 1996	
S.nr: 96/2133	D.nr.: 39		
A.: 6.6	Off/Kont.:		
Kr. 430	Saksbeh.:		
Ferdigst. (U/N):	Ja T.C		

Deres/Your ref.:

Vår/Our ref.:

Dato/Date:

96/2133-01/ORo

96/559-2/ALo/ 610

Ås 8.10.96

Landbrukstelling

Høringsnotatet fra SSB gir ett vår vurdering en balansert framstilling og peker på sentrale problemstillinger.

NIJOS er selv en informasjonsprodusent og resultatene fra landbrukstellingene brukes hovedsakelig for kontroll av resultater fra kartlegging og administrative rutiner. Offisiell statistikk med tidsserier for nøkkeltall er nyttig i denne sammenheng.

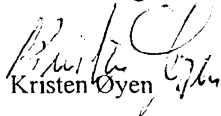
NIJOS har det operative ansvaret for landbruksregisteret og er landbrukets kompetansesenter når det gjelder geodata og bruk av geografisk informasjonsteknologi. I denne sammenheng er vi meget opptatt av å få etablert et informasjonssystem for landbruksforvaltningen som bygger på register, digitale kartdata og administrative data (se vedlagte notat). I en rekke lokale forvaltningsoppgaver og kontroll av tilskuddsdata vil et slikt informasjonssystem ha fordelere sammenlignet med data som samles inn bare for produksjon av statistikk.

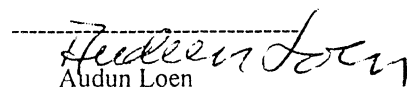
«Arealer som tilhører eiendommene» er i høringsnotatet ført opp som et område som ikke er dekket på tilfredsstillende måte fra administrative rutiner. Vi vil i denne sammenheng peke på at det nå satses på etablering av et digitalt kartgrunnlag med ajourføring. Dette gir bedre arealinformasjon enn tellinger, men det tar noe tid før alle kommuner dekkes. For øyeblikket er mangel på full dekning med nøkkeltall for areal et problem for landbruksregisteret. Vi ønsker nå å få gjennomført tiltak som rakst kan skaffe et arealgrunnlag som er godt nok inntil det blir erstattet med data fra digitale kart (jordregister og skogbruksplaner). Vi har merket oss at SSB mener at en fullstendig telling kan benyttes for å forbedre kvaliteten av landbruksregisteret.

Areal- og ressursstatistikk på nasjonalt og regionalt nivå kan en skaffe billigst gjennom utvalgskartlegging. Denne metoden er tradisjonelt benyttet i landsskogtakseringen, men den er anvendelig på mange problemstillinger. Vi kan informere om at det nå etableres et opplegg for overvåking av jordbrukets kulturlandskap basert på utvalgskartlegging. Videre tar en sikte på å knytte eierinformasjon til punktene i utvalgskartleggingen slik at arealtallene fra landsskogtakseringen kan fordeles på eierkategorier.

I den videre oppfølgingen mene er vi at en ikke bare må tenke telling/ikke telling i tradisjonell betydning, men i stedet vurdere tiltak som på best mulig måte styrker tilgangen på informasjon for landbrukssektoren. NIJOS vil være meget interessert i å delta i en slik prosess

Med vennlig hilsen

Kristen Øyen

Audun Loen

Vedlegg

Distriktskontor	Andselv	Steinkjer	Førde	Bø	Hamar	47
	Skogbrukets hus P.B. 1223, Andselv 9201 Bardufoss Tel. 77 83 33 24 Fax. 77 83 32 81	Statens hus 7700 Steinkjer Tel. 74 16 81 15 Fax. 74 16 81 21	Hafstadgården P.B. 201 6801 Førde Tel. 57 72 32 00 Fax. 57 82 12 05	Bekkevold 3800 Bø i Telemark Tel. 35 95 06 68 Fax. 35 95 20 02	Torggt. 72 P.B 232 2301 Hamar Tel. 62 52 20 66 Fax. 62 53 37 65	

Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep
0030 Oslo

SSB		30 SEPT. 1996	
S.nr. 46/2133	D.nr.: 16		
A: 66	Off/Uoff.:		
Ktr. 430	Saksbeh.: ORo		
Ferdigbeh. (J/N):	Ja. To.		

Deres ref.:
Your ref.:

Vår ref.:
Our ref.:

Dato:
Date:

96/2133-01/ORo

96/00502

27.09.96

Landbrukstelling

Norsk institutt for skogforskning (NISK) har ikke konkrete forslag til endringer av skjema og opplegg for en ny landbrukstelling. Vi har heller ikke noe å bemerke til Byråets vurdering av hvilke temaer som dekkes tilfredsstillende av administrative datakilder. Det er imidlertid noen aktuelle temaer som ikke er nevnt blant temaer som *ikke* dekkes tilfredsstillende av slike datakilder. Fra skogsiden savnes primært spørsmål knyttet til flersidig bruk av skog. Eksempler på dette kan være forekomst av spesielle biotoper (nøkkelbiotoper, storfuglleiker o.l.) eller andel av produktiv skogareal som ikke har vært gjenstand for skoglige inngrep etter et gitt årstall (f.eks. 1950 eller 1960).

Skogsektorens behov for kostnadsdata har med årene blitt dårligere dekket, både fordi spørsmålstillingen i utvalgstillingene er blitt forenklet og fordi undersøkeshyppigheten er lavere. Det er derfor svært ønskelig at det også ved den fullstendige tellingen blir spurt om kostnad pr kubikkmeter ved entreprenørdrifter («drifter gjennomført av andre»).

Den foreslått populasjonsbegrensningen for areal produktiv skog (25 - 100 dekar) synes fornuftig ut fra en prioriteringstankegang, selv om Byråets begrunnelse primært er jordbruksrelatert.

Det er i Byråets brev pekt på faren for at skogdelen av tellingen kan falle ut. Vi ser dette som en uforsvarlig løsning, og vil se det som et bedre alternativ å begrense skjemaomfanget. En slik begrensning vil i noen grad kunne kvalitetsikres gjennom aktiv bruk av de rådgivende utvalg.

Med hilsen

Knut Einar Fjulsrud
Direktør

NILF

Norsk institutt for
landbruksøkonomisk forskning

Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
0033 OSLO

SSB	2 OKT. 1996
S.nr. 96/2133	D.nr. 26
A.: 6.6	ORU/L.
Rt. 43D	Saksbeh. OR
Ferdigbøn. (J/N): Ja	T.o.
	Dato

Deres ref.

Deres brev av

96/2133-01/ORO

Vår ref.

96/230-2/OGO/BLA 01.10.1996

Fullstendig landbrukstelling

Vi viser til Deres brev av 27.08.96 vedr. kartlegging av behov for ny fullstendig landbrukstelling.

Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) er en stor bruker av statistikk fra Statistisk sentralbyrå. Dette gjelder spesielt i tilknytning til instituttets arbeide med grunnlagsmaterialet til jordbruksforhandlingene, men også i forsknings- og utredningsprosjekter, i forbindelse med utvalg av bruk til driftsgranskingene osv.

NILF har gjennom mange år hatt nær kontakt med Seksjon for primærnæringsstatistikk under forberedelsene av de årlige utvalgstillingene i jordbruket og har allerede ved enkelte anledninger gitt uttrykk for at en ny fullstendig landbrukstelling bør gjennomføres i 1999 og da med minst samme omfang som i 1989. Instituttet har fortsatt samme syn på dette spørsmålet.

Tema og datakilder

Innledningsvis vil en si at det er viktig å utnytte administrative data(kilder) så langt det er hensiktsmessig å gjøre det. Det vil redusere kostnadene med å framskaffe data samtidig som en unngår å bry oppgavegiverne mer enn nødvendig. Samtidig ligger det en fare i å støtte seg for mye til administrativt innhentede data. En årsak er at forvaltningspraksis kan endres, f.eks. kan kriteriene for å få produksjonstillegg endres slik at søknadsmassen endres uten en tilsvarende endring i jordbruket. I dag beregnes det f.eks. et tillegg for arealer og dyretall på bruk under 10 daa som ikke mottar (eller ikke søker) produksjonstillegg for å gjøre disse dataene sammenlignbare med arealtallene i utvalgstillingene. For vårt formål, bl.a. i totalalkylen for jordbruket (som nå utgjør hovedmaterialet til jordbruksforhandlingene), er det nødvendig med totaltall for hele landet og slike tall blir ikke innsamlet gjennom produksjonstilskuddregistreringene.

Vi antar også at det av hensyn til muligheten for å kunne gjennomføre en tilfredsstillende resultatkontroll innen de forskjellige områder som landbrukspolitikken dekker er ønskelig med data som er uavhengige av den forvaltning som skal evalueres.

49

Postadresse:
Postboks 8024 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse:
Schweigaards gt. 33B

Telefon:
22 17 35 40

Telefax:
22 17 35 38

Postgiro:
0803 5054457

Bankgiro:
0629 05 79250

Ut fra dette vil det fortsatt være viktig at SSB samler inn data for noen viktige variabler som det også innhentes data for gjennom andre tellinger.

Når det gjelder temaer vil en generelt si at det vanskelig å forutse alle relevante forsknings- og utredningsbehov i kommende ti års periode. NILF vil imidlertid prioritere følgende temaer i en ny fullstendig telling:

- Nydyrking, grøfting

Begrunnelse: Pålitelige oppgaver over omfanget av nydyrking og grøfting mangler etter at tilskuddet til disse aktivitetene ble fjernet på '80-tallet. Vi vet at omfanget har avtatt i forhold til tidligere, men det blir fortsatt utført både nydyrking og grøfting. Spesielt grøfting vil det være et kontinuerlig behov for å kjenne omfanget av. Kostnadene ved disse aktivitetene er i totalkalkylen beregnet ut fra et svært usikkert grunnlag. Årlige investeringer til nydyrking og grøfting er anslått til henholdsvis 10 og 70 mill. kroner. Det årlige kapitalslitet for grøfter ligger nå på omlag 170 mill. kroner og indikerer at nåværende grøftenivå ligger langt under nivået for noen år siden. For totalkalkylens formål er det viktig å forbedre disse beregningene.

- Investeringer og vedlikehold i driftsbygninger, maskiner og redskaper, samt bestandsregistreringer for de samme kapitalgrupper (altså antall, alder, størrelse, utnyttelse, kapasiteter osv.)

Begrunnelse: Beregningene av kapitalmasse og årlig kapitalslit for de store kapitalgruppene i jordbruket er helt avhengig av Byråets bestandsregistreringer samt jevnlig undersøkelser vedr. investeringsnivået i enkelte år. De årlige bruttoinvesteringer i bygninger, maskiner og redskaper har de siste årene utgjort omlag 4-4,5 milliarder kroner. Det beregnede årlige kapitalslitet har de siste årene ligget noe over dette nivået. Størrelsen på det årlige kapitalslitet, som inngår i materialet til de årlige jordbruksforhandlingene, understreker behovet for sikre og jevnlig tall både for investeringsnivået og kapitalmassen i jordbruket. I en ny fullstendig telling ønsker derfor NILF registreringer av investeringer og kapitalmasse etter samme opplegg og i samme omfang når det gjelder antall spørsmål som i 1989.

- Utnyttelse av jakt- og fiskeressurser på eiendommene
- Gardsturisme, andre "nye" næringer

Begrunnelse: De siste årene har det vært bevilget store summer til utvikling av nye næringer i tillegg til ordinær jordbruksproduksjon. Likeledes har det gjennom flere år vært oppmuntret/oppfordret til å utnytte skog- og utmarksressursene på en slik måte at denne utnyttelsen ville gi en sikker tilleggsinntekt til ordinær jord- og skogbruksdrift. Måling av omfang og betydning av slike tilleggsnæringer samt evaluering av de innsatte midler bør være en prioritert oppgave for myndighetene. NILF vil gjerne komme med innspill til opplegg for slike registreringer.

- Jordleie

Begrunnelse: En stadig reduksjon i antall bruk i drift og økt jordleie er ett karakteristisk utviklingstrekk ved jordbruket. Spørsmål om omfanget av jordleie, kostnadene ved dette og lengde på kontrakts-/forpaktingsperiodene blir jevnlig stillet til instituttet.

Andre temaer som bør vurderes er:

- Gjeldstelling i jordbruket

Begrunnelse: Siste gjeldstelling ble gjennomført i 1990. Beregningen av total gjeld, fordeling på låneformer/lånekilder, gjennomsnittlig rentefot, årlige rentekostnader osv. er beregnet i hovedsak på grunnlag av data fra denne tellingen. Med bakgrunn i tiden som har gått siden denne tellingen ble gjennomført og de erfaringer som ble høstet da resultatene av den siste tellingen ble kjent og sammenlignet med den forrige tellingen, bør det (seinst) gjennomføres en ny gjeldstelling i forb. med en ny fullstendig telling.

- Registreringer av kommunale og fylkeskommunale tilskott til landbruket.

Begrunnelse: Endel kommuner, spesielt kraftkommuner, har bevilget egne investeringsmidler til landbruket. Så vidt en vet har det ikke vært samlet inn data for slike tilskott.

- Arbeids- og inntektsforhold

Begrunnelse: Yrkeskombinasjoner har lenge vært viktige i landbruket. Interessen for informasjon om inntekts- og levekår synes også å øke. Derfor er det etter vår mening viktig å ha med spørsmål om arbeid på og utenfor bruket. Hvilke yrker arbeider bøndene i ved siden av jordbruksdrifta og hva betyr bruket som inntektskilde i forhold til annen aktivitet?

Ervervsmessig hagebruk bør etter vår mening også fortsatt dekkes gjennom et eget hagebrukskjema. Dette gjelder spesielt arealutviklingen totalt, fordelt på de enkelte kulturer. Utformingen av hagebrukskjemaet bør etter vår oppfatning gjennomføres i samarbeid med Landbrukets Prisentral som fra og med i år har overtatt innsamlingen av den årlige hagebruksstatistikken.

Avgrensning av populasjonen

Byrået foreslår i sitt brev å droppe tellingen av eiendommer med bare eid areal. Begrunnelsen for dette er at interessen først og fremst har vært (og er) rettet mot bruk i drift og at Landbruksregistret vil dekke behovet for informasjon om potensielle driftsenheter.

Instituttets bruk av statistikk fra landbruks- og utvalgstillingene har også i stor grad vært rettet mot bruk i drift. Dette gjelder statistikk for jordbruksarealer, husdyrtall, arbeidsforbruk osv. En overgang til å registrere disse variablene på bruk i drift vil ikke svekke tallene ut fra vårt behov. Derimot vil en overgang til å registrere bestandstall for bygninger, maskiner og redskaper bare på bruk i drift medføre behov for visse endringer i våre beregninger av kapitalmasse og kapitalslit i jordbruket. Endringene i registreringsomfang vil imidlertid likevel ikke være av en slik

art at det ikke lar seg gjøre å koble resultatene fra en evt. ny telling med sammenlignbare tall fra tellingen i 1989. Prinsipielt vurdert vil en overgang til å registrere bygninger og maskiner bare på bruk i drift heller ikke komme i konflikt med totalkalkylens formål. Også for forskningsformål er det bruk i drift som er mest interessant. Det er imidlertid også interessant å vite hvilke bruk som går ut av drift og hvorfor, og hvilke som eventuelt kommer i drift igjen. Instituttet finner alt i alt å kunne gå inn for at registreringene knyttes til bruk i drift.

Dette forutsetter imidlertid at spørreskjemaet utformes slik at det blir mulig å foreta en registrering av arealet på bruk som ikke er i drift, men som blir brukt av andre aktive brukere, j.fr. det som er skrevet om jordleie. Det samme gjelder bruk av bygninger og maskiner og redskaper som finnes på disse brukene som ikke lenger er i drift.

Når det gjelder arealgrenser for oppgaveplikt mener vi at disse ikke bør heves så sterkt som Byrået foreslår. Forslagene innebærer en 4-dobling av arealgrensene og det virker å være mye. NILF mener at en dobling av arealgrensene som ble nyttet i 1989 kan aksepteres, men ikke mer. En vil da operere med samme nedre grense for jordbruksareal som ved søknad om produksjonstillegg, 10 daa. (Pr i dag beregnes det et tillegg på omlag 250.000 daa i tillegg til arealet i produksjonstilleggsstatistikken for å komme opp på samme nivå som i utvalgstillingene. Dette beregnede tilleggsarealet har gått jevnt nedover de siste årene)

Arealet for registrering av produktivt skogareal bør heller ikke heves til mer enn 50 daa. Av dette forslaget går det fram at vi også mener at det fortsatt bør holdes en kombinert jord- og skogbrukstilling. Vi kan ikke se det rasjonelle i å dele disse tellingene hvis det fortsatt er ønske om totaltall for skogbruket.

Vi regner med at NILF vil være en aktuell samarbeidspartner/høringsinstans når spørreskjemaet skal utarbeides.

Vennlig hilsen

Agnar Hegrenes
forskningsjef

Olaf Godli
rådgiver

Statistisk Sentralbyrå
Pb. 8131
0033 Oslo

SSB		1 OKT. 1996	
S.nr. 96/2133	D.nr.: 18		
A.: 6.6	Off/Unff:		
Ktr. 430	Saksbeh.: OK		
Ferdigbeh. (J/N):	Ja	T.o.	

96/2133 -01/Oro
Deres ref:

5.03 GHJ
Vår ref:

27. september 1996
Dato:

LANDBRUKSTELLING - Svar på forespørsel om gjennomføring av tellingen.

Jordforsk har følgende synspunkter på denne problemstillingen:

Jordforsk nytter SSB's statistikker bl.a. til sin underlagsdokumentasjon og rapportering til «Resultatkontroll landbruket» og andre miljørelevante utredninger. Utgangspunktet for vårt arbeid er i hovedsak utvalgstillingene og Landbruksdepartementets stønadsregister. Disse undersøkelsene inneholder miljørelevante spørsmål knyttet til gjødsling og jordarbeiding og sprøyting mot rotugas.

En landbrukstelling vil kunne brukes til å verifisere disse resultatene og må inneholde de samme miljørelevante spørsmål. I tilknytning til bruken av sprøytemidlene kunne det vært interessant å få kartlagt flere spørsmål enn de utvalgstillingene gir, f.eks. om brukeren benytter programmert sprøyting eller integrert sprøyting? Om brukeren har økt/minsket forbruket av plantevernmidler i en viss periode? (ant. sprøytinger pr. år). Om brukeren gjør miljøvurderinger av stoffene før han velger sprøytemidler.

Tilføring av avløpsslam til jordbruksarealer er en svært relevant miljøutfordring. I denne sammenheng er det aktuelt å kartlegge aktuelt spredeareal for bruk av avløpsslam.

Mere detaljerte spørsmål kunne også vært knyttet til gjødsling/jordarbeiding. Hvis et slikt konsept med en utvidelse av miljørelevante spørsmål er aktuelt, ville det kunne kalles en «miljøkartlegging for norsk landbruk». Dersom en slik «miljøkartlegging» er aktuelt vil vi gjerne komme tilbake med mer detaljerte problemstillinger som det er aktuelt å utforme spørsmål i tilknytning til.

JORDFORSK, Senter for jordfaglig miljøforskning

53

Hovedkontor
Adr.: 1432 Ås
Tlf.: 64 94 81 00
Fax: 64 94 81 10
FNR.: 946245593

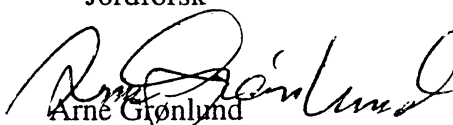
Landbrukets analysesenter
Adr.: 1432 Ås
Tlf.: 64 94 81 18
Fax: 64 94 81 20

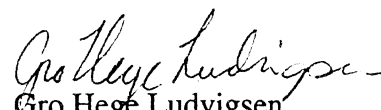
Distriktskontorer:
Vågønes, P.b. 3010
8001 Bodø
Tlf.: 75 58 32 22
Fax: 75 58 16 69

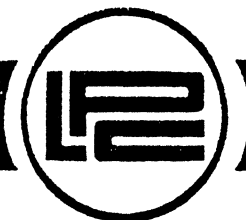
Fylkeshuset
6400 Molde
Tlf.: 71 25 80 00
Fax: 71 25 81 57

Uten en slik økning i omfang av miljørelevante spørsmål (i forhold til 1989), dekker i hovedsak utvalgstillingene de problemstillinger som vi til daglig jobber med og en landbrukstilling blir mindre viktig for vårt arbeid.

Med hilsen
Jordforsk

Arne Grønland
Fung. avdelingsleder

Gro Hege Ludvigsen
Programleder

Oslo, 30. september 1996

Statistisk Sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.

0033 OSLO

Deres ref.: 96/2133-01/Oro

SSB	1 OKT. 1996
S.nr. 96/2133	D.nr.: 17
A.: 6.6	Off/Uoff.:
Kir. 430	Saksbeh.: Oro
Ferdigbet. (J/N):	Ja To.

FULLSTENDIG LANDBRUKSTELLING

Landbrukets Prisentral har ingen spesielle merknader til det opplegget som er skissert for en fullstendig landbrukstelling i år 1999 eller 2000. En vil imidlertid presisere viktigheten av at tellingen blir gjennomført på det nivået som er planlagt.

LPC ønsker imidlertid å gå noe nærmere inn på en eventuell hagebrukstelling.

Som kjent er hagebruksstatistikken som utarbeides i dag av en heller tvilsom kvalitet. Hagebruksnæringen er en næring der det skjer store endringer på forholdsvis kort tid. Tidligere har det vært vanlig å ha egne tellinger mellom de fullstendige tellingene. Dette ble ikke gjennomført midt på 90-tallet, og resultatet er at det grunnlaget en nå arbeider med er meget lite egnet for å foreta tilfredsstillende beregninger.

LPC skal fra og med i år overta innsamling og utarbeiding av hagebruksstatistikken. En regner med at dette skal gå rimelig greit med hensyn til avlingsnivå, men for arealet er en mer usikre på hvor god kvaliteten på statistikken vil bli. LPC har tidligere uttalt at for å kunne utarbeide sikre arealtall for de ulike hagebruksproduktene, vil det være behov for en fullstendig telling som tar for seg arealomfanget for hovedkulturene innen hagebruksnæringen. Dersom ikke dette gjennomføres kan LPC ikke ta på seg ansvaret med å utarbeide hagebruksstatistikk for arealet for enkeltprodukter.

Landbrukets Prisentral retter derfor en sterk oppfordring om at det gjennomføres en fullstendig hagebrukstelling for hagebrukssektoren sammen med en fullstendig landbrukstelling.

Med hilsen
Landbrukets Prisentral

Lasse Erdal

Statistisk Sentralbyrå
Postboks 8131 Dep

0033 OSLO

SSB	3 OKT. 1996	
S.nr. 46/2133	D.no 30	
Ar. 6.6	Område	
Pr. 430	Statistikk: OK	
Dato (JAN): 7. 1. 96		

Deres ref:

Vår ref.: SIB
J.nr.:96/6659

Dato:
30.09.96

LANDBRUKSTELLING

Generelt

Vi viser til brev fra Statistisk sentralbyrå datert 27. august d.å. angående kartlegging av behov for en fullstendig telling hos aktuelle statistikkbrukere.

Norges Bondelag er av den oppfatning at det er behov for en ny fullstendig landbrukstelling. Behovet for en slik telling har sin begrunnes i de betydelige samfunnsmessige interesser som er knyttet til landbruket;

- Arealpolitisk gjennom at næringen disponerer størstedelen av privateide arealer. Ut av dette springer betydelige interesser for allmennheten (utmark, friluftsliv, jakt, fiske osv.).
- Arealsiden er også nært forbundet til landbrukets betydning (både muligheter og problemer) i blant annet miljømessig sammenheng.
- Landbruket er en næring der innslaget av offentlig politikk er særlig stort (ernæring, matforsyning, distriktpolitikk m.m.). Denne politikken er nå under endring blant annet på grunn av nye internasjonale betingelser dvs. EØS, GATT/WTO.
- Viktige næringspolitiske forbindelser til ny næringsutvikling i distrikter/bygder.

En rekke/flertallet av slike spørsmål kan knapt vurderes forskningsmessig/politisk uten tilgang på den type data som er beskrevet på side 2 i SSB-brev (data som ikke dekkes av

En, vi trenger
levende bilder

administrative datakilder). I en tid med store endringer er dette ekstra viktig.

Tema og datakilder

Det er viktig å utnytte administrative data så langt det er hensiktsmessig å gjøre det. Det vil redusere kostnadene med å framskaffe data samtidig som en unngår å bry oppgavegiverne mer enn nødvendig. Samtidig ligger det en fare i å støtte seg for mye til administrativt innhentede data. En årsak er at forvaltningspraksisen kan endres, for eksempel kan kriteriene for å få produksjonstillegg endres slik at søknadsmassen endres uten en tilsvarende endring i jordbruket.

Når det gjelder tema er det vanskelig å forutse alle relevante forsknings- og utredningsbehov i kommende ti-års periode. Norges Bondelag vil imidlertid foreslå følgende temaer i en ny fullstendig landbrukstelling:

- * Gårdsturisme, andre "nye" næringer. De siste årene har det vært bevilget store summer til utvikling av nye næringer i tillegg til ordinær jordbruksproduksjon. Likeledes har det gjennom flere år vært oppmuntret/ oppfordret til å utnytte skog- og utmarksressursene på en slik måte at denne utnyttelsen vil gi en sikker tilleggsinntekt til ordinær jord- og skogbruksdrift.

- * Jordleie. En stadig reduksjon i antall bruk i drift og økt jordleie er ett karakteristisk utviklingstrekk ved jordbruket etter den andre verdenskrig. Spørsmål om omfanget av jordleie, kostnadene ved dette og lengde på kontrakts- /forpaktningperiodene blir jevnlig stilt.

- * Nydyrking, grøfting. Pålitelige oppgaver over omfanget av nydyrking og grøfting mangler etter at tilskuddet til disse aktivitetene ble fjernet. Vi vet at omfanget har avtatt i forhold til tidligere, med det blir fortsatt utført både nydyrking og grøfting.

- * Investeringer og vedlikehold av driftsbygninger, maskiner og redskaper, samt bestandsregistreringer for de samme kapitalgrupper (altså antall, alder, størrelse, utnyttelse, kapasiteter osv.). Beregningene av kapitalmasse og årlig kapitalslit for de store kapitalgruppene i jordbruket er helt avhengig av Byråets bestandsregistreringer, samt jenvnlige undersøkelser vedr. investeringsnivået i enkelte år.

- * Utnyttelse av jakt- og fiskeressurser på eiendommene.

Når det gjelder tall for sysselsetting på eiendommen/ driftsenheten, sysselsetting utenom eiendommen/ driftsenheten for bruker og ektefelle er det avgjørende at tallene framkommer for bruker og ektefelle hver for seg, slik at tallene framkommer mer korrekte i forhold til heltidsbrukere og deltidsbrukere.

Andre temaer som bør vurderes er:

* Gjeldstelling i jordbruket. Siste gjeldstelling ble gjennomført i 1990. Med bakgrunn i tiden som har gått siden denne tellingen ble gjennomført og de erfaringer som ble høstet da resultatene av den siste tellingen ble kjent og sammenlignet med den forrige tellingen, bør det gjennomføres en ny gjeldstelling i forbindelse med en ny fullstendig telling.

* Registeringer av kommunale og fylkeskommunale tilskudd til landbruket.

Avgrensning av populasjonen

Norges Bondelag kan ikke se at det vil være noe problem, ut fra vår bruk, å gå inn for at registeringen knyttes til bruk i drift.

Når det gjelder arealgrenser for oppgaveplikt mener vi at disse ikke bør heves så sterkt som Byrået foreslår. Forslaget innebærer en 4-dobling av arealet og det virker å være mye. Norges Bondelag mener en dobling av arealgrensene som ble benyttet i 1989 kan aksepteres, men ikke mer. En vil da operere med samme nedre grense for jordbruksareal som ved søknad om produksjonstillegg.

Arealet for registrering av produktivt skogareal bør heller ikke heves til mer enn 50 daa. Av dette forslaget går det fram at vi også mener at det fortsatt bør holdes en kombinert jord- og skogbrukstelling.

Med hilsen

Per Harald Agerup

Sissel Bye

Til

Statistisk Sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
0033 OSLO

SSB		26 SEPT. 1996	
S.nr. 96/2133	D.nr.: 11		
A: 6.6	Off/Uoff.:		
Kir. 430	Saksbeh.:		
Ferdighetsh. (U/N):	Ja T.L.		

Vedrørende Landbrukstelling

I Deres brev av 27. august d.å. inviteres Norges Skogeierforbund til å komme med synspunkter på det skisserte opplegget for en landbrukstelling i 1999 eller 2000.

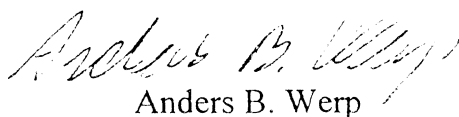
Norges Skogeierforbund er relativt hyppig bruker av data fra landbrukstellingene, vi har også bestilt en del spesialrapporter i noen tilfeller. Vår bruk er først og fremst knyttet til behovet for kildemateriale i næringspolitisk og informasjonsmessig sammenheng. I tillegg benyttes materialet i forbindelse med markedsanalyser. Dette er svært viktige deler av vår virksomhet. På denne bakgrunn vil Norges Skogeierforbund understreke betydningen av å gjennomføre Landbrukstillinger med jevne tidsintervaller. Et intervall på 10 år synes hensiktsmessig.

Det er av spesiell interesse at Landbrukstillingen gir et mer detaljert bilde av hvilke utdanning oppgavegiveren og ektefelle har. Utdanning på de ulike nivåene (videregående, høyskole, universitet) bør framgå for begge vedkommende. Primært gjelder dette landbruksutdanning, men også annen utdanning. For landbruksutdanning er det også sterkt ønskelig om kurs/etterutdanning utenfor det ordinære skolesystemet er gjennomført. Opplysninger om landbruksbefolkningens formelle kompetansenivå vil ha stor nytteverdi i den utdannings- og etterutdanningsdebatt som til enhver tid pågår i samfunnet.

Norges Skogeierforbund er negative til å øke minstearealet fra 25 daa til 100 daa produktiv skog. I Norge er det mange små eiendommer. Ved å øke minstearealet som antydnet vil 30% av antallet skogeiere og 3% av produktivt skogareal falle utenfor Landbrukstillingen. Dette er store andeler og det vil føre til at statistikkopplysninger om viktige grupper ikke blir registrert.

Avslutningsvis vil vi fra Norges Skogeierforbund poengtere betydningen av at *både* jord- og skogeiendommer blir registeret på samme tidspunkt, og i sammenheng. Dette er en av de store fortrinnene ved en Landbrukstelling, at man kan sammenstille opplysninger om de ulike driftsgreiner uten fare for underliggende skjevheter i datagrunnlaget. Vi vil også peke på det faktum at størstedelen av det norske skogarealet blir eiet og drevet sammen med jordbruk.

Med hilsen
NORGES SKOGEIERFORBUND

Anders B. Werp

Oslo, 27. september 1996

JL.

Statistisk Sentralbyrå,
Kongens gt. 6,
Postboks 8131 Dep,
003 Oslo

SSB 30 SEPT. 1996	
S.nr. 96/2133	D.nr.: 15
A: 6.6	Off/Uoff.:
Ktr. 4/30	Saksbeh.: ORo
Ferdigboh. (J/N):	Ja To

LANDBRUKSTELLING 1999/2000

Det vises til Deres brev av 27.08. d.å., ref 96/2133-01/ORo, om ny landbrukstelling i 1999 eller 2000.

Norsk Gartnerforbund mener at det absolutt bør holdes ny landbrukstelling i 1999/2000. Det finnes p.t. ingen administrative datakilder som kan gi noen fullgod oversikt over spesial-produksjoner etc innen gartneri og hagebruk, slik at landbrukstellingene/hagebrukstellingene er eneste grunnlag som kan gi riktig beskrivelse og oversikt for en rekke betydelige produksjoner innenfor landbruket.

Datagrunnlaget for hagebruket

Siden 1974 har det mellom landbrukstellingene hvert 10. år blitt gjennomført en egen hagebrukstelling. Det ble imidlertid ikke gjennomført slik "mellomtelling" i 1994-95, og dette er meget beklagelig.

Skikkelig statistikkgrunnlag for mesteparten av det norske hagebruket skriver seg således fra landbrukstellinga i 1989, noe som er svært utilfredstillende. Endringene i næringa går i dag fortere enn noen gang (konf. endringene i landbrukspolitikken/importvernet den senere tiden) mens behovet for data øker, ikke minst i forbindelsen med de internasjonale forhandlingene som føres - og internasjonaliseringen genererert som pågår. Det kan også tilføyes at endringene i landbrukspolitikken har medført reduksjoner mht administrative datakilder for hagebruket sin del.

Eget hagebruksskjema - behov for spesialiserte data

Det er helt nødvendig med eget hagebruksskjema for å få fram spesialiserte data det er behov for innen næringa. Skjemaet som ble nyttet ved tellinga i 1989 er ganske utfyllende, men en del spesialproduksjoner blir ikke dekket av dette skjemaet.

Særlig gjelder dette *planteskoleproduksjonen*, som i verdi har nesten like stort omfang som frukt- og bærproduksjonen. Men det gjelder også produksjon av utplantingsplanter (sommerblomster) i veksthusgartneriene og "ungplanter" (halvfabrikata) for salg som det ikke er egne rubrikker for i skjemaet. Dette er hovedproduksjoner i en rekke gartnerier - ungplanter er tildels også en eksportartikkel.

Det kan også eventuelt være aktuelt med registrering av grønnsakplanter for videresalg.

Videre er det ønskelig at oppgave over arbeidsinnsats tas med på hagebruksskjemaet, slik som ved den spesielle hagebrukstellinga 1985. Det bør også overveies om sysselsetting kan spesifiseres på produksjonsgrener. Utfyllende sysselsettingsstatistikk har vært et stort savn for næringa ved bl.a. utredninger knyttet til EU-forhandlingene, og internasjonale forhandlinger ellers.

Bruk av kunstig lys i veksthusproduksjonen må også spesifiseres mer enn i 1989, likeledes innredninger/produksjonsutstyr i veksthusene. Utviklingen mht teknisk utstyr i veksthusene gjør at det nesten er like viktig å få registrert dette, som registrering av selve veksthusarealet.

For veksthusgartneriene bør også utsalg/hagesenter i tilknytning til veksthusene registreres, eventuelt også veksthusareal som brukes som "salgsareal".

Det kan også være ønskelig med registrering av areal til potteplanter/utplantingsplanter, samt antall produserte snittblomster.

Å innhente slike o.l. data,, vil ikke innebære spesielt mye merarbeid med tellinga, og bør derfor etter vårt syn absolutt komme med.

Konkret utforming av hagebruksskjema

Vi regner med å kunne komme nærmere tilbake til en konkret utforming av et hagebruksskjema senere. Tidligere har det vært nedsatt rådgivende utvalg vedrørende hagebrukstellingene - og vi tror dette kan være nyttig også ved en kommende telling.

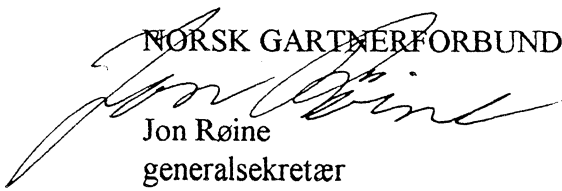
Om dette vurderes som ikke hensiktsmessig, *ber vi om at hagebruksskjemaet sendes til høring før utformingen av det endelig bestemmes.*

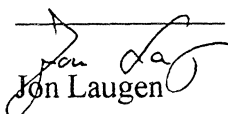
Kort oppsummert er det et ønske at følgende blir spesifisert på hagebruksskjemaet ved telling i 1999/2000:

- *Planteskoleproduksjonen (areal, de viktigste produksjonene etc)*
- *Produksjon av utplantingsplanter i blomstergartneriene (totalt og de viktigste planteslagene)*
- *Produksjon av ungplanter for salg, blomster og eventuelt grønnsaker*
- *Arbeidsinnsats, eventuelt fordelt på produksjonsgrener*
- *Utsalg/hagesenter i tilknytning til veksthusgartneri, samt bedre spesifisering av kunstig lys og teknisk utstyr/innredning i veksthusene*

Som nevnt vil vi komme nærmere tilbake til detaljene i spesifiseringen.

NORSK GARTNERFORBUND

Jon Røine
generalsekretær

Jon Laugen

Vedlegg.

HAGEBRUKSSTATISTIKK

PRODUKSJONSVERDI	<i>Mill. kr</i>	<u>1985</u>	<u>1990</u>	<u>1992</u>	<u>1993</u>	<u>1994</u>	<u>1995</u>
Grønnsaker, veksthus		176,2	191,5	230,6	234,9	263,2	276,6
Grønnsaker, friland		363,6	497,9	487,0	498,6	494,2	499,7
Grønnsaker, i alt		539,8	689,4	717,6	733,5	757,4	776,3
Blomster, potteplanter		314,8	528,7	527,9	531,8	527,3	520,5
Blomster, snittblomster		322,2	427,3	463,4	451,8	420,3	469,3
Blomster, forøvrig (Ufrøplante)		95,8	127,6	138,6	138,6	118,4	116,5
Blomster i alt		732,8	1.093,6	1.129,9	1.122,2	1.066,0	1.106,3
Frukt i alt		152,2	122,9	109,8	137,1	104,3	97,3
Bær i alt		192,8	221,1	231,2	322,5	270,7	276,2
Planteskole		212,5	324,6	339,0	336,8	320,0	332,1
Hagebruksproduksjon i alt		1.878,8	2.507,5	2.579,4	2.715,5	2.574,5	2.641,3

Kilde: Budsjettnemda for jordbruket: "Jordbrukets totalregnskap" (Foreløbige tall for 1995)

Oslo, 26. september 1996

TELLISSB.SAM/LS

Statistisk sentralbyrå

Postboks 8131 Dep.
0033 OSLO

Deres ref.: 96/2133-01/ORo

SSB	27 SEPT. 1996	
S.nr 96/2133	D.nr.: 13	
A.: 6.6	Off/Uoff.:	
Kir. 430	Saksbeh.: Orø	
Ferdigst. (J/N): Ja. T.O.		

Landbrukstelling

Vi viser til Deres brev datert 27. august 1996, angående synspunkter på behovet for en fullstendig telling og aktuelle tema.

1)

Vi vil spesielt i prognosesammenheng understreke viktigheten av en fullstendig telling for å ha et fast ankringspunkt for modellberegninger etc. Blant annet kan endringer i regelverk og søknadsgrunnlag svekke kontinuiteten i administrative datakilder.

Som sekretariat for Prognoseutvalgene på husdyrsektoren er vi avhengig av data for oppdatering av våre prognosemodeller. Det brukes i dag tall fra søknad om produksjonstillegg og utvalgstellingene (sau/lam). For sau/lam fanger statistikken fra søknad om prod. tillegg bare opp vinterføra sauer (bare sau og lam på utmarksbeite 31.7).

2)

Viktig at tellingen fortsatt blir pr. 1. juni.

3)

Viktig å fange opp erversmessig husdyrbruk ved forslaget om økning av minstegrensen for oppgaveplikt fra 5 til 20 dekar jordbruksareal.

Med vennlig hilsen

LANDBRUKSSAMVIRKETS FELLESKONTOR

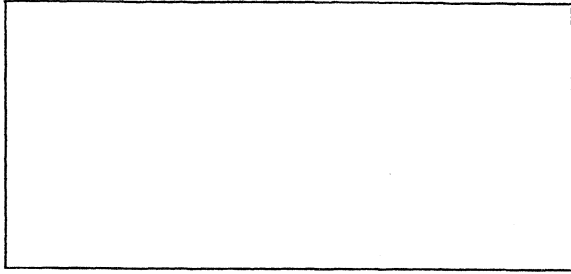
Leif Sørensen

Leif Sørensen

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 97/19 H.M. Teigum: Verdiundersøkelsen 1996: Dokumentasjonsrapport. 84s. i petroleumsskatteloven for årene 1991, 1992 og 1993. Dokumentasjon. 41s.
- 97/20 T. Ouren og T. Vik: Prosjektrapport: Voksenopplæringsprosjektet 1995-1996. 24s. 97/35 A. Langørgen: Faktorer bak variasjoner i kommunal ressursbruk til pleie og omsorg. 19s.
- 97/21 S. Hansen og T. Skoglund: Beregning av sysselsetting og lønn i nasjonalregnskapet. 36s. 97/36 S.E. Førre: Registerdataene i lys av industristatistikken. 21s.
- 97/22 H. Lövkvist: Standardiserte rater - en metodebeskrivelse med eksempler fra dødsårsaksstatistikken. 45s. 97/37 K. Gimming: Virkninger på prisutviklingen på naturgass i Vest-Europa ved innføring av felles karbonavgift. 40s.
- 97/23 T. Vik og T. Ouren: Voksenopplæringsprosjektet: Dokumentasjon av databasen og rutiner. 34s. 97/38 F. Moen: Regional fordeling av salg og bortsett arbeid innen eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet 1995. 35s.
- 97/24 A.S. Andersen: Gerix-data: Gir de grunnlag for å vurdere inntektssystemet for kommunene? 58s. 97/39 E. Holmøy og Ø. Thøgersen: Virkninger av strukturpolitiske reformer: Forslag til konkrete forskningsprosjekter. 67s.
- 97/25 Ø. Amundrud og I. Tuveng: Utredning av utvalgsplan for sentral sykefraværstatistikk. 36s. 97/40 E. Gulløy: Journalister og personvern - om personvernproblematikk og Datatilsynet. 37s.
- 97/26 J. Lyngstad: Innvandreres demografi og levekår. 38s. 97/41 E. Holmøy: En presisering av hva som skal menes med tilbudskurven for arbeid i en generell likevektsmodell. 10s.
- 97/27 L. Rogstad, P. Schøning, M.V. Dysterud og S. Homstvedt: Arealstatistikk i Norge: Resultater fra en brukerundersøkelse. 30s. 97/42 A. Sundvoll og H.M. Teigum: IT i skolen 1997. Del 1: Tilstandsundersøkelse i skolene. Hovedresultater og dokumentasjon. 65s.
- 97/28 H.N. Næsheim og I. Tuveng: Muligheter for å få yrkesdata i registerbaserte statistikker. 37s. 97/43 P. Schøning og K. Jonassen: Sammenligning av foreslåtte nasjonale tilpasninger av Corine Land Cover med andre arealklassifikasjonssystemer og systemer for arealstatistikk. 39s.
- 97/29 J. Rodriguez: Sesongjustering i praksis - en innføring: April 1997. 71s. 97/45 A. Katz, B.M. Larsen, K.S. Eriksen og T. Jensen: Transport og makroøkonomi - en samkjøring av GODMOD-3 og MSG-6. 62s.
- 97/30 K-G. Lindquist: Database for energiintensive næringer: Tall fra industristatistikken. 17s. 97/46 S. Todsén: Nasjonalregnskap: Beregning av oljenæringene. 23s.
- 97/31 A. Vedø: Frafall i levekårspanelet 1980, 1983 og 1987. 36s. 97/47 O.F. Vaage: Undersøkelse om voksenopplæring i Rogaland: Dokumentasjonsrapport. 33s.
- 97/32 A. Mathiassen: Valg og bruk av internasjonale statistikkilder. 14s. 97/48 E. Gulløy: Undersøkelse om personvern: Holdninger og erfaringer 1997. 76s.
- 97/33 L.T. Foss og A.C. Steen: Inntekts- og kostnadsundersøkelse for privatpraktiserende leger 1995: Dokumentasjon. 56s.
- 97/34 P.E. Gjedtjernet: Inntekts- og formuesundersøkelsen for selskaper skattlagt med hjemmel

Notater

Tillatelse nr.
159 000/502

B *Returadresse:*
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Statistisk sentralbyrå

Oslo:
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Telefon: 22 86 45 00
Telefaks: 22 86 49 73

Kongsvinger:
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

ISSN 0806-3745

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway